

TILDELINGSBREV 2013

FOR

DIREKTORATET FOR NATURFORVALTNING

Innholdsfortegnelse

<u>1. INNLEDNING.....</u>	<u>3</u>
<u>2. STRATEGISKE UTFORDRINGER OG SATSINGSOMRÅDER.....</u>	<u>3</u>
<u>3. PRIORITERINGER FOR BUDSJETTÅRET.....</u>	<u>6</u>
<u>4. BUDSJETT OG FULLMAKTER.....</u>	<u>30</u>
4.1 TILDELING OG BUDSJETTFORUTSETNINGER	30
4.1.1 KAP. 1425/5578 VILT- OG FISKETILTAK/SEKTORAVGIFTER UNDER MILJØVERNDEPARTEMENTET	30
4.1.2 KAP. 1426/4426 STATENS NATUROPPSYN	32
4.1.3 KAP. 1427/4427 DIREKTORATET FOR NATURFORVALTNING	34
4.1.4 TILDELINGER UNDER ANDRE KAPITLER	42
4.1.5 MERINNTEKTSFULLMAKTER	44
4.2 DELEGERING AV BUDSJETTMESSIGE FULLMAKTER	44
<u>5. STYRINGSKALENDER OG RAPPORTERING.....</u>	<u>44</u>
<u>6. MØTEPLAN</u>	<u>45</u>
<u>7. OVERSIKT OVER ETATENES KOORDINERINGSANSVAR.....</u>	<u>45</u>

1. INNLEDNING

Tildelingsbrevet er en ettårig kontrakt mellom departementet og etaten. I dette dokumentet tildeles etaten midler som skal samsvare med de resultatkrav, føringer og oppdrag som etaten skal prioritere det aktuelle året. Tildelingsbrevet er utgangspunktet for etatens rapportering gjennom året. Tildelingsbrevet må ses i sammenheng med etatsstyringsheftet og instruksen.

Det vises til Prop. 1 S (2012-2013) og Stortingets innstilling og vedtak. Tildelingsbrevet gir de økonomiske rammene for 2013 og en nærmere beskrivelse av de nasjonale mål, resultatkrav, føringer og oppdrag som departementet spesielt ønsker å framheve. Departementet understreker at de områder som er omtalt i tildelingsbrevet ikke er uttømmende for hva Direktoratet for naturforvaltning skal arbeide med. Direktoratet har i tillegg omfattende funksjoner og krav til resultat som også skal utføres med god kvalitet. Dette er beskrevet i Instruks for virksomhets- og økonomistyring. Instruksen gir oversikt over direktoratets rolle, myndighet og ansvarsområder og setter krav til systemer, rutiner og styringsprosesser. Departementet kan, ved behov, også be om rapportering på utvalgte områder omfattet av instruksen. Vi viser til omtale om rapportering under kap. 5.

Oppbyggingen og strukturen i tildelingsbrevet er vesentlig endret i forhold til tidligere. Det er viktig å se instruks for virksomhets- og økonomistyring og det årlige tildelingsbrevet i sammenheng. I tillegg beskriver Etatsstyringsheftet hvilke prinsipper som skal ligge til grunn for Miljøverndepartementets etatsstyring. Heftet redegjør for retningslinjene for styringsdialogen mellom departementet og etatene, herunder krav til aktørene. Det er også viktig å påpeke at Reglementet for økonomistyring i staten og Bestemmelser om økonomistyring i staten ligger til grunn for styring av alle statlige virksomheter.

2. STRATEGISKE UTFORDRINGER OG SATSINGSOMRÅDER

Miljøverndepartementets faglige og administrative utfordringer både i et kortsiktig og langsiktig perspektiv er basert på prioriteringene i Prop. 1 S (2013-2013) og regjeringsplattformen.

De største utfordringene på miljøområdet går på tvers av sektorer og/eller spesielle faglige tilnærminger. De må derfor faglig sett løses i fellesskap av blant annet naturvern- og forurensningssiden. En mer helhetlig og effektivt organisert forvaltning vil legge til rette for dette.

Det stilles sterke krav til avdelingene i Miljøverndepartementet om helhetstenking, samhandling og felles politikk på tvers av avdelingsgrenser. Den kommende sammenslåingen av Direktoratet for naturforvaltning og Klima- og forurensningsdirektoratet skal gi oss en bedre, mer effektiv og helhetlig gjennomføring av miljøpolitikken. Gjennom bedre samordning og felles ledelse vil det nye Miljødirektoratet gi miljørakene større gjennomslagskraft, og forenkle og bedre styringsdialogen mellom departement og direktorat, og videre til fylkesmenn og kommuner. Alle avdelinger skal aktivt bidra med innspill på hverandres saksområder og samarbeide bredt.

Miljøforvaltningen skal bruke medarbeidernes kompetanse mest mulig effektivt. Vi skal ha en tydelig overordnet ledelse, og det skal legges stor vekt på samarbeid og kunnskapsdeling for å legge til rette for faglig og personlig utvikling for den enkelte medarbeider.

Vi skal gjennomføre lederdrevet, systematisk og målrettet beredskapsarbeid for å hindre at samfunnskritiske hendelser oppstår i miljøvernsektoren, og for å ivareta sikkerheten til medarbeiderne. Ved kriser skal miljøforvaltningen være i stand til å drive effektiv krisehåndtering innen egen sektor, samt til å støtte andre sektorer ved behov.

Miljøpolitikken må i større grad bli en del av andre departementers prioriteringer. Miljøverndepartementets rolle som pådriver i det sektorovergripende arbeidet skal prioriteres høyt. Det skal foretas en gjennomgang av de nasjonale målene i 2013 med sikte på å redusere antall nasjonale mål og forbedre målformuleringene uten at ambisjonsnivået i miljøpolitikken endres. I løpet av året vil Miljøverndepartementet også utarbeide beskrivelser av de ulike etatenes virkemidler og ansvar for oppnåelse av resultater på de nasjonale målene. Det vil komme ytterligere informasjon om dette arbeidet på et senere tidspunkt.

Oppfølging av klimameldingen blir viktig i 2013, spesielt innenfor transportsektoren. Det skal legges fram en stortingsmelding om klimatilpasning i 2013. Målet med meldingen er å styrke samfunnets evne til å foreta rasjonelle tilpasninger til et klima i endring.

Miljøverndepartementet skal arbeide for et økt ambisjonsnivå og økt fokus på betaling for utslippsreduksjoner i internasjonal klimapolitikk, gjennom arbeidet i klimaforhandlingene, klima- og skogprosjektet, Det grønne klimafondet og gjennom andre tiltak og arenaer.

Miljøverndepartementet skal iverksette en særskilt satsing rettet mot de største byområdene, med fokus på framtidsrettet byplanlegging, bedre bymiljø og tilrettelegging for økt boligbygging.

En styrking av de statlige retningslinjene for samordnet areal- og transportplanlegging vil også være viktig, ikke minst for å nå målene om transport i klimameldingen, få en mer effektiv arealbruk og styrke sentrumsområdene i byer og tettsteder. Arbeidet med å effektivisere planprosessene vil bli prioritert, blant annet når det gjelder gjennomføring av viktige infrastrukturtiltak og boligprosjekter.

Grunnleggende geografisk informasjon er en forutsetning for en god miljøpolitikk og arealforvaltning. I 2013 vil vi arbeide for å gjøre denne informasjonen lettere tilgjengelig, og med vekt på tiltak som kan bidra til gratis eller billigere data enn i dag. Styrking av samarbeidet mellom stat og kommunene om et felles offentlig kartgrunnlag, bedre dokumentasjon og teknisk harmonisering av data og bruk av kostnadseffektive tjenester for elektronisk tilgang til data vil stå sentralt. Arbeidet skal støtte opp om regjeringens digitaliseringsprogram.

På miljøgiftsområdet blir den nye globale kvikksølvavtalen den viktigste enkeltsaken å følge opp i 2013 der en må sikre både enighet, ferdigstillelse samt oppfølging i perioden frem til ikrafttredelse. Arbeidet med kravstilling etter forurensningsloven har høy prioritet i 2013, inkl. ny gruvevirksomhet. Videreutvikling av miljøforvaltningen på radioaktivitetsområdet skal i 2013 særlig fokusere på avfallsbehandling og – mottak.

Arbeidet med å avklare tiltak og virkemidler for å overholde NO_x-forpliktelsene i Gøteborgprotokollen og Direktivet om nasjonale utslippstak skal prioriteres i 2013.

Miljøverndepartementet skal skarpstille det bilaterale miljør samarbeidet med Brasil, Sør-Afrika, Kina og India for å styrke sammenhengen med konvensjonsarbeidet, særlig innenfor klimakonvensjonen, og for å hente ut synergieffekter mer generelt. I arbeidet med strategisk

videreutvikling av Olje for Utviklingsprogrammet, skal Miljøverndepartementet arbeide for å styrke integrasjon av miljø helhetlig.

Arbeidet med miljøvern i nord- og polarområdene vil i 2013 fokusere på tilpasning av miljøforvaltningen til raske klimaendringer og økende aktivitet, og å styrke kunnskapsgrunnlaget for denne forvaltningen. Miljøvernsamarbeidet i Arktis, Antarktis og nordområdene skal bygge opp under dette.

Klima-, luft- og kjemikaliepolitikken skal ha særlig høy prioritet i EØS-påvirkningsarbeidet i 2013. Handels- og investeringsavtaler setter rammer for miljøpolitikken. Økende antall forhandlinger krever innsats for å sikre at miljø prioriteres høyt nok så avtalene gir størst mulig rom for en ambisiøs miljøpolitikk. Norge skal utnytte styreplassen i UNEP til å styrke UNEPs hovedoppgaver som kunnskapsgenererer, normskaper og politisk agendasetter.

Arbeidet med å etablere nye utvalgte naturtyper og prioriterte arter, gjennomføre rovviltforliket og utvikle en miljøkvalitetsnorm for villaks skal prioriteres i 2013. Nasjonalparkplanen og arbeidet med å etablere den nye modellen for lokal forvaltning av verneområder skal sluttføres. Det vil bli fokus på å utvikle en samlet strategi for framtidig vernepolitikk, herunder hvordan vi skal løse utfordringer knyttet til marint vern. Videre skal arbeidet med nasjonal handlingsplan om naturmangfold som er en oppfølging av vedtak fra partsmøtet i Nagoya under Konvensjonen om biologisk mangfold prioriteres i 2013.

Arbeidet med å sikre tilstrekkelig kunnskap om naturmangfoldet fortsetter med full styrke, herunder oppfølging av økosystemutvalgets rapport som legges fram i august.

Miljøverndepartementet skal videreføre og styrke sin rolle som koordinator for utvikling og gjennomføring av forvaltningsplaner for havområdene og ferskvann. Departementet skal bidra til en samlet og helhetlig tilnærming til økt utbygging av vindkraft, vannkraft, havenergi og andre energiformer, samt overføringsledninger.

I 2013 vil Miljøverndepartementet prioritere arbeidet med ny stortingsmelding om kulturminnepolitikken. Meldingen, som viderefører ambisjonene fra St.meld. nr. 16 (2004-2005) *Leve med kulturminner*, skal etter planen legges fram for Stortinget i vår. Den vil inneholde en statusoppdatering per januar 2013 og en tydeliggjøring av politikken for de gjenstående utfordringene for måloppnåelse innen 2020. Meldingen vil også redegjøre for nye satsinger i kulturminnepolitikken framover, bl.a. kunnskap og kompetanse, verdiskaping, organisering og klima og kulturminner, herunder forhold knyttet til energieffektivisering i eldre bygninger. Miljøverndepartementet vil videre prioritere implementering av verdensarvpolitikken, arbeidet med og oppfølgingen av ny stortingsmelding om kulturminnepolitikken, igangsetting og gjenopptagelse av nominasjonsprosessene i henholdsvis Lofoten og Svalbard som verdensarv, samt arbeidet med Kunnskapsløftet. Kunnskapsløftet er et prosjekt som skal forbedre kunnskapsproduksjonen og styringsdata på kulturminneområdet, blant annet ved å øke den kommunale kompetansen, registrere lokale kulturminner, samt videreutvikle databasen Kulturminneportalen.

Risikoanalyser

Etatene skal orientere Miljøverndepartementet om hvilke områder de vil foreta risikoanalyser på i 2013. Denne orienteringen skal skje på etatsstyringsmøtet på våren. Det legges opp til å drøfte risikoanalysene på etatsstyringsmøtet til høsten.

Miljøverndepartementet arbeider med risikoanalyser på flere nivåer, blant annet i overordnet virksomhetsplan (OVP). I tillegg blir det gjennomført overordnede risikoanalyser på følgende mål i 2013:

Nasjonalt resultatmål 10.10 Støyplassen skal reduseres med 10 pst. innen 2020 i forhold til 1999.

Nasjonalt mål 6.4 Fredede bygninger, anlegg og fartøy skal ha ordinært vedlikeholdsnivå innen 2020.

Nasjonalt resultatmål 4.5 Det skal årlig være 65 ynglinger av gaupe, 13 ynglinger av bjørn, 3 ynglinger av ulv og 850 – 1200 hekkende par av kongeørn.

3. PRIORITERINGER FOR BUDSJETTÅRET

Nytt Miljødirektorat

Regjeringen vedtok 8. november 2012 å slå sammen Direktoratet for naturforvaltning (DN) og Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif) til en etat, kalt Miljødirektoratet, med virkning fra 1. juli 2013. Gjennom brev av 23.11.2012 "Oppdragsbrev for sammenslåing – Direktoratet for naturforvaltning og Klima- og forurensningsdirektoratet" har de to etatene fått ansvaret for å følge opp de foringene som ligger i oppdragsbrevet. Beslutninger av vesentlig betydning, og saker hvor de to etatene har ulikt syn, løftes til departementet for avgjørelse. Departementet forutsetter at oppdraget løses samtidig som direktoratenes faste, løpende oppgaver blir ivarettatt.

Vannforvaltning

Arbeidet med helhetlig vannforvaltning skal prioriteres høyt også i 2013. Ledelse av arbeidet under vannforskriften på overordnet nivå og god oppfølging av vannregionene har hovedfokus, samt rapportering i henhold til EØS-avtalen. Direktoratet skal prioritere arbeidet med vannkraft høyere.

Prioriterte arter og andre truede eller spesielt verdifulle arter

Arbeidet med å få etablert nye arter som prioriterte arter skal fortsatt prioriteres høyt i 2013. Tana-forhandlingene om forvaltning av villaks skal også prioriteres høyt. Det samme skal arbeidet med å følge opp rovviltforliket fra 2011.

Utvalgte naturtyper og andre verdifulle eller truede naturtyper

Arbeidet med å få etablert nye utvalgte naturtyper skal fortsatt prioriteres høyt i 2013.

Vernepolitikk og forvaltning av verneområdene

Vernepolitikken skal videreutvikles. Det blir blant annet viktig å avklare hvilket naturmangfold som bør sikres gjennom områdevern etter naturmangfoldloven, hvilke lokale/regionale initiativ om nye verneområder/endring i vernekategori som skal følges opp og hvordan vi skal løse marint vern. Innenfor skogvernet skal frivillig skogvern prioriteres, og erstatninger skal utbetales så snart som mulig innenfor budsjettammen. Det skal ikke inngås nye avtaler om frivillig vern før de gamle avtalene er fulgt opp.

De siste nasjonalpark-/verneområdestyrene og knutepunkter skal etableres, og gjenstående forvaltere skal tilsettes. I arbeidet med å utarbeide og godkjenne forvaltningsplaner skal områder der verneverdiene er truet eller områder som har stort skjøtselsbehov prioriteres.

Bedring av kunnskapsgrunnlaget

I 2013 blir det særlig viktig å avklare hvordan de karttjenester som i dag ligger i Naturbase skal ivaretas i framtida. Etaten må sørge for at ressurser til kartlegging og overvåking prioriteres til områder der kunnskapsbehovet er størst. Det er også viktig å sørge for tilstrekkelig fokus på registrering av overvåkingsdata og andre miljødata i Vannmiljødatabasen og i Vann-nett, samt viderutvikling av Naturindeks for Norge.

Marin naturforvaltning

Den økosystembaserte forvaltningen av havområdene gjennom helhetlige forvaltningsplaner og marint vern skal fortsatt prioriteres høyt. Norge skal være et foregangsland i forvaltning av sjøfugl, og Direktoratet for naturforvaltning har en viktig rolle i å bidra med bevaringstiltak og delta i samarbeid nasjonalt og internasjonalt på dette området.

Fremmede organismer

Arbeidet med å få på plass og gjennomføre ny forskrift om innflrsel og utsetting av fremmede organismer skal prioriteres høyt i 2013.

Naturforvaltning på Svalbard

Arbeidet med forvaltningsplaner for Nordvest-Spitsbergen, Forlandet og Sør-Spitsbergen nasjonalparker, samt fuglereservatene er en høyt prioritert oppgave, jf oppdragsbrev fra departementet av 3. juni 2009 til Sysselmanen. Isbjørn er særlig utsatt ved klimaendringer, og oppfølging av isbjørnavtalen er sentral i 2013.

Aktivt friluftsliv for alle

Arbeidet med å utarbeide utkast til og følge opp vedtatt strategi for et aktivt friluftsliv, oppfølging av Nasjonal handlingsplan for statlig sikring og tilrettelegging av friluftsområder og nærmiljøsatsingen vil være høyt prioritert. Det vil også i 2013 være fokus på å sikre friluftsområder ved byer og tettsteder og i kystsonen.

Arealplanlegging og sikring av naturmangfold

Gjennom samhandling med fylkesmannen, fylkeskommunen og sektorene har Direktoratet for naturforvaltning en viktig rolle i å bidra med tydelige signaler for å ivareta ulike nasjonale interesser i arealplanleggingen. Arbeidet med å følge opp de syv regionale planprosessene for nasjonale villreinområder og etablere en autorisasjonsordning for villreinsentrene blir viktig.

Internasjonalt samarbeid for ivaretagelse av naturmangfoldet

Direktoratet for naturforvaltning har en viktig rolle i oppfølgingen av Strategisk plan 2011-2020 og Aichi-målene under Konvensjonen om biologisk mangfold. Norge har en pådriverrolle for å få til rask iverksetting av Naturpanelets arbeid, og direktoratets bidrag i dette arbeidet blir viktig.

Styrket samarbeid mellom Riksantikvaren og Direktoratet for naturforvaltning

Det er nødvendig å styrke og videreutvikle samarbeidet mellom Direktoratet for naturforvaltning og Riksantikvaren, blant annet for å utveksle erfaringer og nyttegjøre seg hverandres kompetanse. Viktige områder for et bedre samarbeid er landbruksfeltet og arbeidet

med kulturlandskap, verdensarv og kulturhistoriske verdier i verneområdene, samt landskap, friluftsliv og reiseliv.

Resultatkrav og føringer til Direktoratet for naturforvaltning fordelt på resultat- og virkemiddelområder

Levende hav og kyst

Nasjonalt mål 1.1 De marine økosystemenes struktur, virkemåte, produktivitet og naturmangfold skal opprettholdes eller gjenopprettes og danne grunnlag for verdiskaping gjennom bærekraftig bruk av ressurser og økosystemtjenester.

Føringer

1. Bistå departementet med faglige råd i utarbeidingen av forvaltningsplanen for Nordsjøen og Skagerrak, og senere følge opp tiltak i forvaltningsplanen innenfor direktoratets ansvarsområder.
2. Lede Faglig forum for helhetlig forvaltning av Norskehavet frem til det tidspunkt departementet vil bestemme, og sikre at miljøverdiene blir godt dokumentert i det faglige grunnlaget for oppdateringen av forvaltningsplanen for Norskehavet.

Nasjonalt mål 1.2 Alt kystvann skal ha minst god økologisk og kjemisk tilstand eller godt økologisk potensial der dette er relevant innen 2020.

Resultatkrav og føringer er de samme som under Nasjonale mål 2.2 og 2.3 med særlig vekt på kvalitetssikring av karakterisering i kyst.

Nasjonalt mål 1.4 Utryddingen av truede marine arter skal være stanset, og status for arter i nedgang skal være forbedret innen 2020.

Føringer

3. I alt 87 truede og nær truede arter på Norsk rødliste 2010 er knyttet til det marine miljø, mens 368 truede og nær truede arter er knyttet til kysten. Direktoratet for naturforvaltning skal arbeide for at flest mulig av disse artene og deres leveområder ikke får en forverret tilstand, og hvis mulig en forbedret tilstand (enten i form av bestandsøkning og/eller økt geografisk utbredelse).

Nasjonalt mål 1.5 De mest truede naturtypene skal ha status som utvalgte naturtyper.

Resultatkrav

4. I alt er 14 truede og nær truede naturtyper på Norsk rødliste for naturtyper 2011 knyttet til marine områder og fjæresonen. Direktoratet for naturforvaltning skal arbeide for at flest mulig av disse naturtypene ikke får en forverret tilstand, og hvis mulig en forbedret tilstand.

Nasjonalt mål 1.6 Et representativt utvalg av norsk natur skal vernes for kommende generasjoner innenfor naturmangfoldlovens virkeområde.

Resultatkrav

5. I samarbeid med departementet bidra til å iverksette lokalt initierte prosesser med sikte på å etablere Raet (Aust-Agder), Jomfruland (Telemark) og Lofotodden (Nordland) som nasjonalparker.

Føring

6. Bistå departementet i arbeidet med opprettelsen av marine verneområder.

Nasjonalt mål 1.7 Verneverdiene i verneområdene skal opprettholdes/gjenopprettes.

For utarbeiding av forvaltningsplaner, se nasjonalt mål 5.9 under resultatområde 5.

Nasjonalt mål 1.17 På Svalbard skal omfanget av villmarkspregete områder opprettholdes, naturmangfoldet bevares tilnærmet upåvirket av lokal aktivitet, og verneområdenes verdi som referanseområder for forskning sikres.

Føringer

7. Faglig godkjenne Sysselmannen på Svalbard og Norsk polarinstituts utkast til plan om fremmede arter.
8. Miljøverndepartementet prioriterer høyt arbeidet med å utarbeide forvaltningsplaner for verneområdene, og direktoratet må være forberedt på å bistå Sysselmannen i dette arbeidet, herunder følge arbeidet med forvaltningsplanene som observatør i referansegruppen.

Oppdragsliste 2013 for resultatområde 1 Levende hav og kyst

Oppdrag – dokumenter som skal oversendes Miljøverndepartementet	Tidsfrist
1. Oversende tilråding etter høring om artene dvergålegras, strandtorn og jærtistel som prioriterte arter.	Etter nærmere avtale med departementet
2. Oversende forslag til nye prioriterte arter i hav og på kysten. Det skal gis en prioritert liste over de arter som vurderes fremmet, med en kort begrunnelse for hvilke som foreslås igangsatt i 2013.	1. mars
3. Oversende forslag til verneplan for Færder nasjonalpark i Vestfold.	15. mai
4. Oversende forslag til faggrunnlag og forskrift for sanddyneområder og spesielle sanddyneområder som utvalgte naturtyper.	1. mai
5. Oversende vurdering av om sukkertare i Skagerak, sukkertare Nordsjøen, treskogbunn, sørlig strandeng, aktivt marint delta, aktivt delta, sørlig etablert sanddynemark, sanddynemark og fuglefjell kan etableres som utvalgte naturtyper. Vurderingen skal også identifisere eventuelt andre naturtyper som kan etableres som utvalgte naturtyper. Det skal gis en prioritert liste over de naturtyper som vurderes fremmet, med en kort begrunnelse for hvilke faggrunnlag som foreslås igangsatt i 2013.	1. mars
6. I samråd med Klima- og forurensningsdirektoratet og Norsk polarinstitutt levere en vurdering av sentrale utviklingstrekk i internasjonalt havmiljøarbeid. Klima- og forurensningsdirektoratet og	1. juni

Direktoratet for naturforvaltning avgjør hvem som skal lede arbeidet og øvrig organisering. På bakgrunn av vurderingen skal Klima-og forurensningsdirektoratet og Direktoratet for naturforvaltning utarbeide et forslag til hvordan direktoratene kan målrette sitt internasjonale havmiljøarbeid.	1. september
8. Levere rapport om høstbare arter og rødlistearter, med hovedfokus på å vurdere dagens artsforvaltning i forhold til målene og prinsippene i svalbardmiljøloven og svalbardmeldingen.	15. september
9. Levere faglige innspill i forbindelse med Fiskeri- og kystdepartementets evaluering av stortingsmeldingen om kongekrabbe (nr 40 (2006 – 2007)), herunder bidra til å framskaffe kunnskap om kongekrabbens påvirkning på økosystemet. På bakgrunn av dette foreslå strategier for å hindre spredning og uønskede effekter av kongekrabbe.	Fastsettes når evalueringen foreligger
10. Ferdigstille et datasett for inngrepsfri natur på Svalbard som skal være omforent mellom etatene og i samsvar med kriterier for INON.	30. oktober
11. Levere forslag til revidert utgave av veilederen ”Juss i strandsonen”	31. desember

Livskraftige elver og innsjøer

Nasjonale mål

2.2. Alle vannforekomster skal ha minst god økologisk og god kjemisk tilstand eller godt økologisk potensial der dette er relevant i løpet av 2021.

2.3. Ingen vannforekomster skal nedklassifiseres (bli dårligere) som følge av økt tilførsel av næringssalter eller partikler i tråd med kravene i vannforskriften.

Resultatkrav

1. Ha startet gjennomføringen av tiltak i tiltaksprogram etter vedtatte regionale vannforvaltningsplaner der etaten har myndighet eller har andre virkemidler slik at tiltakene er gjennomført innen utgangen av 2015.
2. I samråd med andre berørte myndigheter bidra til at vannregionene kvalitetssikrer karakteriseringen innen 1. mai 2013, og sammenstille denne slik at den kan rapporteres til ESA innen 1. august.

Føringer

3. Prioritere oppfølging av vannregionene, og i større grad ha ansvar for styringsdialogen med fylkeskommunen som vannregionmyndighet.
4. Styrke og prioritere faglig bistand til departementet i enkeltsaker og strategiutforming om vannkraft.

5. Samarbeide med Klima- og forurensningsdirektoratet for å få på plass overvåking i henhold til vannforskriften som er optimal innenfor gjeldende budsjettrammer.

Nasjonalt mål 2.4 Alle bestander av dyr og planter som kan høstes i ferskvann skal være forvaltet økosystembasert og høstes bærekraftig slik at artene opptrer i levedyktige bestander innenfor sitt naturlige utbredelsesområde innen 2020.

Resultatkrav

6. Iverksette endringene i lakse- og innlandsfiskeloven (forutsatt vedtak i Stortinget), herunder få på plass nødvendig informasjons- og forskriftsarbeid.

Føringer

7. Samarbeide med Sysselmannen om ferdigstilling og implementering av en strategi for forvaltning av røye.

Nasjonalt mål 2.5 De mest truede naturtypene skal ha status som utvalgte naturtyper.

Resultatkrav

8. I alt er sju truede og nær truede naturtyper på Norsk rødliste for naturtyper 2011 knyttet til ferskvann. Direktoratet for naturforvaltning skal arbeide for at flest mulig av disse naturtypene ikke får en forverret tilstand, og hvis mulig en forbedret tilstand.

Nasjonalt mål 2.8 De mest truede artene i ferskvann skal ha status som prioriterte arter.

Føring

9. I alt 267 truede og nær truede arter på Norsk rødliste 2010 er knyttet til det ferskvann, mens 216 truede og nær truede arter er knyttet til flomsonen. DN skal arbeide for at flest mulig av disse artene og deres leveområder ikke får en forverret tilstand, og hvis mulig en forbedret tilstand (enten i form av bestandsøkning og/eller økt geografisk utbredelse).

Nasjonalt mål 2.9 De ville laksestammene, herunder det genetiske mangfoldet, skal sikres slik at de opptrer i levedyktige bestander i sitt naturlige utbredelsesområde.

Resultatkrav

10. Bistå departementet i forhandlingene med Finland om en ny avtale om fiske mv i Tanavassdraget, herunder ivareta sekretariatsfunksjonen og utredning av faggrunnlag
11. Behandle prioriterte vassdrag mot Gyrodactylus salaris, inklusive bevaring av artene, innenfor de muligheter budsjettrammen gir.

Nasjonalt mål 2.10 Ved innførsel og utsetting av fremmede organismer skal vesentlige uheldige følger for naturmangfoldet unngås. For de mest skadelige fremmede organismene som allerede er satt ut i norsk natur skal tiltak for å bekjempe disse være satt i gang eller gjennomført.

Resultatkrav

12. Innenfor gjeldende budsjettrammer gjennomføre tiltak overfor fremmede organismer i ferskvann, herunder ørekyte, og gjedde, signalkreps, vasspest og utvalgte introduserte fiskearter i henhold til nye handlingsplaner mot disse artene.

Oppdragsliste 2013 for resultatområde 2 Livskraftige elver og innsjøer

Oppdrag – dokumenter som skal oversendes Miljøverndepartementet	Tidsplan
1 . Arbeide videre med endringer i vannforskriften i samråd med departementet og klima- og forurensningsdirektoratet, og oversende forslag til endringer etter foreleggelse i Direktoratsgruppen.	15. juni
2. Oversende oppdatert karakteriseringsrapport for 2012.	1. mai
4. I samråd med andre berørte direktorat, foreta en faglig vurdering av tilbakemeldingen på Norges første vannforvaltningsplaner og relevante signaler fra EU-kommisjonens samlede gjennomgang, og oversende en anbefaling for oppfølging.	1. juli
5. Oversende utkast til rapport til ESA om karakterisering	1. juni
6. Oversende revisjon av klassifiseringssystemet for økologisk tilstand i henhold til vannforskriften i samarbeid med berørte sektormyndigheter.	1. april
7. Levere en rapport om metoder for å få bedre beslutningsgrunnlag i vannkraftsaker, særlig kriterier for samlet belastning.	1. juli
8. Levere en analyse/vurdering av omfanget av vassdragsnatur som forventes tapt som følge av eksisterende og framtidige vannkraftutbygginger i et eller to spesielt utsatte områder/regioner. Oppdraget vil bli nærmere avklart i dialog med direktoratet, herunder metode og ressursbruk.	1. juli
9. Utarbeide forslag til forskrifter som følge av endringer i lakse- og innlandsfiskloven §§7a, 25 og 42.	Kommer tilbake til frist i endelig tildelingsbrev.
10. Utarbeide veiledning og nødvendig informasjonsmaterieil i forbindelse med revisjonen av lakse- og innlandsfiskloven.	Frist samtidig med lovens ikrafttreden. Se merknad i forrige rad
11. Oversende forslag til fordeling av gyrobudsjettet for 2013	1. februar
12. Levere evalueringsrapport av gyroarbeidet etter erfaringene med behandling av Vefsna-regionen, herunder en vurdering av rolle- og ansvarsfordeling av de ulike myndigheter og aktører, og om nødvendig anbefale endringer i framtidig arbeid for bekjempelse av gyro.	1. juli
13. Levere forslag til prioriterte tiltak og aktiviteter i det videre arbeidet med bevaring og bruk av innlandsfisk, herunder: • Samarbeid og samordning mellom de ulike aktørene • Innsamling, systematisering og formidling av kunnskap • Informasjon om fisk og fiskemuligheter.	1. juni
14. Revidere strategi for bekjempelse av fremmede organismer i vann. Forslaget skal forelegges for Klima- og forurensningsdirektoratet.	31. desember.
15. Oversende tilråding etter høring om edelkreps som prioritert art.	Etter nærmere avtale med departementet
16. Oversende forslag til nye prioriterte arter i ferskvann. Det skal gis en prioritert liste over de arter som vurderes fremmet, med en kort begrunnelse for hvilke som foreslås igangsatt i 2013.	1. mars

17. Oversende forslag til faggrunnlag og forskrift om kroksjøer, meandrerende elvepartier og elvedelta som utvalgte naturtyper.	Etter nærmere avtale med departementet
18. Oversende vurdering av om åpen flomfastmark, klar kalkfattig innsjø, klar intermediær innsjø, kalkrike dammer og tjern, fosseberg og fosseeng kan etableres som utvalgte naturtyper. Identifisere eventuelt andre naturtyper som kan etableres som utvalgte naturtyper. Det skal gis en prioritert liste over de naturtyper som vurderes fremmet, med en kort begrunnelse.	1. mars

Frodige våtmarker

Nasjonalt mål 3.2 Mangfoldet av naturlige våtmarker skal ivaretas eller gjenopprettes innenfor deres naturlige utbredelsesområde, og slik at alle arter forekommer i levedyktige bestander. Det genetiske mangfoldet og viktige økologiske funksjoner og tjenester skal ivaretas.

Resultatkrav

13. Følge opp planen for restaurering av våtmarksområder, herunder starte restaureringen av 3 våtmarksområder i 2013.

Føringer

14. I arbeidet med å restaurere våtmarker er det viktig å stimulere til lokalt og regionalt initiativ slik at restaurering finner sted også uten at direktoratet er oppdragsgiver/ finansieringskilde. Det er videre viktig å videreutvikle samarbeidet med Norges vassdrags- og energidirektorat og Statens landbruksforvaltning i arbeidet med å ta vare på våtmark, samt øke kompetansen på restaurering i direktoratet, hos fylkesmennene og i sektorene.

Nasjonalt mål 3.3 De mest truede naturtypene i våtmark skal ha status som utvalgte naturtyper.

Resultatkrav

15. I alt er 15 truede og nær truede naturtyper på Norsk rødliste for naturtyper 2011 knyttet til våtmark. Direktoratet for naturforvaltning skal arbeide for at flest mulig av disse naturtypene ikke får en forverret tilstand, og hvis mulig en forbedret tilstand.

Nasjonalt mål 3.4 De mest truede artene i våtmark skal ha status som prioriterte arter.

Resultatkrav

16. I alt 275 truede og nær truede arter på Norsk rødliste 2010 er knyttet til våtmark. DN skal arbeide for at flest mulig av disse artene og deres leveområder ikke får en forverret tilstand, og hvis mulig en forbedret tilstand (enten i form av bestandsøkning og/eller økt geografisk utbredelse).

Nasjonalt mål 3.6 Verneverdiene i verneområdene skal opprettholdes/gjenopprettes.

Resultatkrav

17. Alle Ramsarområder på fastlandet, med unntak av de områdene som ikke er høyt prioritert fra fylkesmannen, skal ha en forvaltningsplan eller igangsatt arbeidet med denne i løpet av 2013. For utarbeiding av forvaltningsplaner for andre våtmarksområder, se nasjonalt mål 5.9 under resultatområde 5.
18. Sette i gang arbeid med sikte på utvidelse av vernegrensene for prioriterte Ramsar-områder.

Oppdragsliste 2013 for resultatområde 3 Frodig våtmark

Oppdrag – dokumenter som skal oversendes Miljøverndepartementet	Tidsplan
1. Oversende tilrådning etter høring for trøndertorvmose som prioritert art.	Etter nærmere avtale med departementet
2. Oversende forslag til nye prioriterte arter i våtmark. Det skal gis en prioritert liste over de arter som vurderes fremmet, med en kort begrunnelse for hvilke som foreslås igangsatt i 2013.	31. desember
3. Utarbeide en veileder til fylkesmennene om hvordan de skal forholde seg i utbyggingssaker som kan komme i konflikt med Ramsarområder og andre vernede våtmarksområder, både i fht Ramsarkonvensjons retningslinjer og i forhold til naturmangfoldloven.	1. oktober
4. Oversende forslag til faggrunnlag og forskrift om høgmyr som utvalgt naturtype.	1. november
5. Oversende vurdering av om rikere myrflate i låglandet, sentrisk høgmyr, kystnedbørsmyr, palsmyr og åpen låglandskildemyr kan etableres som utvalgte naturtyper. Identifisere eventuelt andre naturtyper som kan etableres som utvalgte naturtyper. Det skal gis en prioritert liste over de naturtyper som vurderes fremmet, med en kort begrunnelse for hvilke som foreslås igangsatt i 2013.	1. mars
6. Oversende en vurdering av hvordan rapporten "TEEB-water and wetlands" bør følges opp nasjonalt	1. april

Mangfoldige skoger

Nasjonale mål

4.1 Utryddelsen av truede arter i skog skal være stanset, og status for arter i nedgang skal være forbedret innen 2020.

4.2 Mangfoldet av naturtyper i skog skal ivaretas eller gjenopprettes innenfor deres naturlige utbredelsesområde, og slik at alle stedegne arter forekommer i levedyktige bestander. Det

genetiske mangfoldet og viktige økologiske funksjoner og tjenester skal ivaretas.

Føring

19. Prioritere naturtypekartlegging i skog og informasjonsdeling med skogbrukssektoren for å forbedre totaloversikten over miljøverdier og aktivitet i skog.
20. Bistå Miljøverndepartementet i samarbeidet med Landbruks- og matdepartementet vedrørende revisjon av regelverket for landbruksveier.
21. Ferdigstille oppdateringen av INON i løpet av 2013.

Nasjonalt mål 4.3 Alle høstbare bestander av planter og dyr i skog skal være forvaltet økosystembasert og høstet bærekraftig slik at artene opptrer i levedyktige bestander innenfor sitt naturlige utbredelsesområde innen 2020.

Føring

22. Følge opp den nye strategien for forvaltning av hjortevilt.

Nasjonalt mål 4.4 Areal brukt til skogbruk skal være forvaltet bærekraftig innen 2020.

Føring

23. Videreføre dialog med skogbruksmyndigheter, skognæring og miljøorganisasjoner, videreutvikle etatens spisskompetanse om skogbrukets miljøeffekter og virkemidler og styrke kunnskapsgrunnlaget om miljøeffekter av skogbruk og klimatiltak i skog.

Nasjonalt mål 4.5 det skal årlig være 65 ynglinger av gaupe, 13 ynglinger av bjørn, 3 ynglinger av ulv og 850 – 1200 hekkende par av kongeørn.

Resultatkrav

24. Følge opp rovviltforliket. Ha særlig oppmerksomhet på veiledning av rovviltneemder, medvirke til utvikling av erstatningsordningene og utvikling av samarbeidet med Sverige og Finland.

Nasjonalt mål 4.6 De mest truede naturtypene i skog skal ha status som utvalgte naturtyper.

Resultatkrav

25. I alt er 18 truede og nær truede naturtyper på Norsk rødliste for naturtyper 2011 knyttet til skog. Direktoratet for naturforvaltning skal arbeide for at flest mulig av disse naturtypene ikke får en forverret tilstand, og hvis mulig en forbedret tilstand.

Nasjonalt mål 4.7 De mest truede artene i skog skal ha status som prioriterte arter.

Føring

26. I alt 1838 truede og nær truede arter på Norsk rødliste 2010 er knyttet til skog. DN skal arbeide for at flest mulig av disse artene og deres leveområder ikke får en forverret tilstand, og hvis mulig en forbedret tilstand (enten i form av bestandsøkning og/eller økt geografisk utbredelse).

Nasjonalt mål 4.8 Et representativt utvalg av naturtypene i skog skal vernes for kommende generasjoner.

Resultatkrav

27. Frivillig skogvern har første prioritet, og i tilknytning til dette skal etaten innenfor budsjettrammen for 2013 prioritere å betale ut erstatninger der det allerede er inngått avtaler om frivillig skogvern. Det skal ikke inngås nye avtaler om frivillig skogvern slik at disse sakene ferdigstilles før de gamle avtalene er innløst. Omfanget av frivillig skogvern framover bestemmes av ovenstående og tidligere inngåtte forpliktelser knyttet til tradisjonelt vern på statsgrunn, samt vern av Trillemarka. Dersom det

- innenfor budsjettrammen for 2013 blir mulig å inngå nye avtaler om frivillig vern i 2013, skal områder som inngår i pågående prosess for vern i Osloområdet prioriteres.
28. Videreføre kartlegging av verneverdige skogområder på Statskog SFs grunn, herunder skog som Statskog har kjøpt fra Orkla, samt verneverdige skogområder eid av Opplysningsvesenets fond (prestegårdsskoger). Vern av arealer på statsgrunn skal ikke planlegges slik at utbetalinger kommer på et tidspunkt som ligger forut for innløsning av allerede inngåtte frivillige avtaler pr. oktober 2012 og dermed risikerer å utsette disse oppgjørene grunnet budsjettmangel.
 29. Følge med på hvilke eiendommer som Statskog SF i 2013 planlegger å selge som en del av sitt arronderingssalg. Det skal i utgangspunktet ikke kjøpes eiendommer i 2013, men Miljøverndepartementet kan ta endelig stilling dersom det identifiseres områder med svært store og unike verneverdier.
 30. Ha fortsatt dialog med aktuelle allmeningsstyrer og fjellstyrer for de gjenstående foreslåtte verneområder på statsgrunn i Nord-Trøndelag, jf. direktoratets tilråding til departementet av 29.6.2009. Miljøverndepartementet vil i dialog med Direktoratet for naturforvaltning klargjøre premissene for denne dialogen i et eget brev.
 31. Sikre god budsjettstyring av skogvernarbeidet. Det er viktig at den tilgjengelige bevilgningen på posten er brukt ved årsslutt.
 32. I samarbeid med departementet bidra til å avklare om det skal iverksettes faglige utredninger for mulig vern av Østmarka i Oslo som nasjonalpark, dersom de aktuelle kommunene er positive til dette.

For utarbeiding av forvaltningsplaner, se nasjonalt mål 5.9 under resultatområde 5.

Nasjonalt mål 4.10 Ved innførsel og utsetting av fremmede organismer skal vesentlige uheldige følger for naturmangfoldet unngås. For de mest skadelige fremmede organismene som allerede er satt ut i norsk natur skal tiltak for å bekjempe disse være satt i gang eller gjennomført.

Resultatkrav

33. Følge opp forskrift om utsetting av utenlandske treslag, herunder bl a klagebehandling og videreutvikling av veileder og e-søknadssenter.

Føringer

34. Fortsette arbeidet med å fjerne forekomster av utenlandske og fremmede treslag i verneområder, der slike forekomster truer verneformålet.
35. Bedre kunnskapsgrunnlaget om konsekvenser av spredning av fremmede treslag i skog, samt sørge for generell kunnskap om effekter av fremmede treslag og treslagskifte, både med tanke på forskriften og oppfølging av klimameldingen.

Oppdragsliste 2013 for resultatområde 4 Mangfoldige skoger

Oppdrag – dokumenter som skal oversendes Miljøverndepartementet	Tidsplan
1. Oversende tilrådning etter høring om artene narreglye og storporet flammekjuka som prioriterte arter.	Etter nærmere avtale med departementet
2. Oversende forslag til nye prioriterte arter i skog. Det skal gis en prioritert liste over de arter som vurderes fremmet, med en kort begrunnelse for hvilke som foreslås igangsatt i 2013. Oppdraget vil bli nærmerer presisaert etter drøfting med DN.	Etter nærmere avtale med departementet
3. Oversende forslag til faggrunnlag og forskrift om kystfuruskog og rik sumpskog som utvalgte naturtyper.	1. mars
4. Oversende vurdering av om kontinentale bekkekløfter, fjærsone-skogmark, mandelpilkratt, doggpilkratt, kystgranskog, beiteskog, kalkrik bøkeskog, lågurt-grankalkskog, høgstaudegranskog, høgstaude-grankalkskog, lågurt-eiskog, lågurt-lyngfuruskog, lågurt-lyngfurukalkskog, kalkrik lavfuruskog, lav-furukalkskog og olivinskog kan etableres som utvalgte naturtyper. Vurderingen skal også identifisere eventuelt andre naturtyper som kan etableres som utvalgte naturtyper. Det skal gis en prioritert liste over de naturtyper som vurderes fremmet, med en kort begrunnelse for hvilke som foreslås igangsatt i 2013.	1. mars
5. Levere oversikt over frivilligvern områder i prosess.	2. februar
6. Oversende tilrådning om skogvern i 2013.	1. september
7. Levere en vurdering av hvilke områder der rovviltforvaltningen mangler eller kan forbedre virkemidlene.	1. oktober
8. Levere en vurdering av bestandsutvikling og forslag til framtidig forvaltning av kongeørn.	1. oktober
9. Oversende en vurdering av status for nasjonalt mål 4.1 og nasjonalt mål 4.2.	1. november

Storslått fjellandskap

Nasjonalt mål 5.5 Det skal årlig være 39 ynglinger av jerv.

Føring

36. Bidra til at lokale jaktlag utvikler en jegerkompetanse slik at uttak av jerv skjer på en mest mulig etisk og dyrevelferdsmessig forsvarlig måte.

Nasjonalt mål 5.6 De truede naturtypene i fjellet skal ha status som utvalgte naturtyper.

Resultatkrav

37. I alt er åtte truede og nær truede naturtyper på Norsk rødliste for naturtyper 2011 knyttet til fjell, berg, rasmark og annen grunnlendt mark, mens seks arter er knyttet til høgarktiske terrestriske områder. Direktoratet for naturforvaltning skal arbeide for at flest mulig av disse naturtypene ikke får en forverret tilstand, og hvis mulig en forbedret tilstand.

Nasjonalt mål 5.7 De mest truede artene i fjellet skal ha status som prioriterte arter.

Resultatkrav

38. I alt 1838 truede og nær truede arter på Norsk rødliste 2010 er knyttet til skog. DN skal arbeide for at flest mulig av disse artene og deres leveområder ikke får en forverret tilstand, og hvis mulig en forbedret tilstand (enten i form av bestandsøkning og/eller økt geografisk utbredelse).

Nasjonalt mål 5.8 Et representativt utvalg av naturtypene i fjellet skal vernes for kommende generasjoner.

Føring

39. Bistå departementet i arbeidet med de tre resterende verneforslagene i nasjonalparkplanen. (Det fjerde gjenstående området, Tyssfjord-Hellemobotn, er ”lagt på is” inntil videre.)
40. Sette i gang verneplanarbeidet for de tilbakeførte arealene i Hjerkinns skytefelt (som en oppfølging av Stortingets intensjoner om innlemming i verneområdene på Dovrefjell).

Nasjonalt mål 5.9 Verneverdiene i verneområdene skal opprettholdes/gjenopprettes.

Resultatkrav

41. I samarbeid med fylkesmannen, sørge for utarbeidelse av minimum 65 nye forvaltningsplaner for prioriterte verneområder (alle hovedøkosystemene) i henhold til framdriftsplanen som skal leveres innen 1. mars, jf. oppdrag.

Nasjonalt mål 5.11 Planlegging i kommuner, fylker og regioner skal bidra til å hindre uønsket nedbygging i fjellet.

Føring

42. Bistå i arbeidet med å følge opp Nasjonal strategi basert på natur- og kulturarven.
43. Bistå i arbeidet med slutføring av regionale planer for de nasjonale villreinområdene.

Nasjonalt mål 5.12 På Svalbard skal omfanget av villmarkspregete områder opprettholdes, naturmangfoldet skal bevares tilnærmet upåvirket av lokal aktivitet, og verneområdenes verdi som referanseområder for forskning skal sikres.

Føring

44. Gjennomføre en workshop med bistand fra Sysselmannen. Workshopen bør vektlegge klimaendringer og endringer i aktivitet som en følge av dette.
45. Styrke kunnskapen om rødlistede naturtyper og kartlegging av viktige naturtyper på Svalbard.

Nasjonalt mål 5.13 Transport og ferdsel på Svalbard skal ikke medføre vesentlige eller varige skader på vegetasjon eller forstyrre dyrelivet. Svalbards natur skal kunne oppleves uforstyrret av motorisert ferdsel og støy, også i områder som er lett tilgjengelige fra bosettingene.

Føring

46. Gjennomføre en ekspertkonferanse om bærekraftig turisme/ økoturisme med vekt på de arktiske øyer i samarbeid med Norsk Polarinstitutt, Riksantikvaren og Sysselmannen.

Oppdragsliste 2013 for resultatområde 5 Storslått fjellandskap

Oppdrag – dokumenter som skal oversendes Miljøverndepartementet	Tidsplan
1. Oversende forslag til nye prioriterte arter i fjell. Det skal gis en prioritert liste over de arter som vurderes fremmet, med en kort begrunnelse for hvilke som foreslås igangsatt i 2013.	1. desember
2. Oversende forslag til faggrunnlag og forskrift om grotter som utvalgt naturtype.	1. februar
3. Oversende tilråding etter høring for åpen kalkmark.	1. juni
4. Oversende vurdering av om leirskredgrop og ravinedal kan etableres som utvalgte naturtyper. Vurderingen skal også identifisere eventuelt andre naturtyper som kan etableres som utvalgte naturtyper. Det skal gis en prioritert liste over de naturtyper som vurderes fremmet, med en kort begrunnelse for hvilke som foreslås igangsatt i 2013.	1. mars
5. Oversende en fylkesvis oversikt over hvilke reservater, nasjonalparker og landskapsvernområder (alle hovedøkoystemene) som det nå forligger forvaltningsplaner og/eller skjøtselsplaner for, samt en oversikt med prioritering og framdriftsplan for de områdene som mangler.	1. mars
6. Utarbeide en merkevare- og kommunikasjonsstrategi for nasjonalparker, herunder nasjonalparksentre og alle andre naturinformasjonssentre og kompetansesentre, nasjonalparklandsbyer og kommuner. Strategien skal også omfatte en handlingsdel som følger opp mål og strategier for nasjonalparksentre, naturinformasjonssentre og kompetansesentre. Arbeidet skal videre inkludere en 5-årig implementeringsplan.	1. november
7. Levere en faglig og samlet anbefaling for å ivareta norsk naturmangfold som omfatter alle hovednaturtyper (resultatområde 1 – 6): Bruk av ulike virkemidler i naturmangfoldloven, jf. Miljøverndepartementets brev av 14. mai 2012.	1. mai
8. Oversende eventuelt forslag til verneplanen for Dåpma i Nord- og Sør-Trøndelag.	1. april
9. Levere forslag til autorisasjonsordning for villreinsentre.	1. april

Verdifulle kulturminner og kulturlandskap

Nasjonale mål

6.6 Utryddelsen av truede arter i kulturlandskapet skal være stanset, og status for arter i nedgang skal være forbedret innen 2020.

6.7 Mangfoldet av naturtyper i kulturlandskapet skal ivaretas eller gjenopprettes innenfor deres naturlige utbredelsesområde, og slik at alle stedegne arter forekommer i levedyktige bestander. Det genetiske mangfoldet og viktige økologiske funksjoner og tjenester skal ivaretas.

Føringer

47. Videreføre utvikling og forvaltning av prosjektet Utvalgte kulturlandskap i jordbruket i samarbeid med kulturminne- og landbruksetatene innenfor budsjetttrammene for 2013, herunder bidra til evalueringen av prosjektet og følge opp arbeidet med felles profilering. Staten skal ha særlig oppmerksomhet på å sikre at områdenes naturmangfoldverdier opprettholdes eller forbedres.

Nasjonalt mål 6.9 De mest truede naturtypene i kulturlandskapet skal ha status som utvalgte naturtyper.

Resultatkrav

48. I alt er tre truede og nær truede naturtyper på Norsk rødliste for naturtyper 2011 knyttet til kulturmark og boreal hei. Direktoratet for naturforvaltning skal arbeide for at flest mulig av disse naturtypene ikke får en forverret tilstand, og hvis mulig en forbedret tilstand.

Nasjonalt mål 6.10 De mest truede artene i kulturlandskapet skal ha status som prioriterte arter.

Resultatkrav

49. I alt 741 truede og nær truede arter på Norsk rødliste 2010 er knyttet til kulturmark. DN skal arbeide for at flest mulig av disse artene og deres leveområder ikke får en forverret tilstand, og hvis mulig en forbedret tilstand (enten i form av bestandsøkning og/eller økt geografisk utbredelse).

Nasjonalt mål 6.12 Verneverdiene i verneområdene skal opprettholdes/gjenopprettes.

For utarbeiding av forvaltningsplaner, se nasjonalt mål 5.9 under resultatområde 5.

Nasjonalt mål 6.13 Ved innførsel og utsetting av fremmede organismer skal vesentlige uheldige følger for naturmangfoldet unngås. For de mest skadelige fremmede organismene som allerede er satt ut i norsk natur skal tiltak for å bekjempe disse være satt i gang eller gjennomført.

Resultatkrav

50. Innenfor gjeldende budsjettrammer følge opp behovene for tiltak overfor fremmede organismer i kulturlandskapet, herunder rynkeroser og boersvineblom i henhold til nye handlingsplaner mot disse artene.

Nasjonalt mål 6.9 De mest truede naturtypene i kulturlandskapet skal ha status som utvalgte naturtyper.

Resultatkrav

51. Delta i tverrsetoriell ekspertgruppe for motvirkning av antibiotikaresistens.

Oppdragsliste 2013 for resultatområde 6 Verdifulle kulturminner og kulturlandskap

Oppdrag – dokumenter som skal oversendes Miljøverndepartementet	Tidsplan
1. Oversende tilråding etter høring om artene skredmjelt og svartkurle som prioriterte arter.	Etter nærmere avtale med departementet
2. Oversende forslag til nye prioriterte arter i kulturlandskap. Det skal gis en prioritert liste over de arter som vurderes fremmet, med en kort begrunnelse for hvilke som foreslås igangsatt i 2013.	1. mars
3. Oversende tilråding etter høring om naturbeitemark som utvalgt naturtype.	1. juni
4. Oversende tilråding etter høring om kystlynghei som utvalgt naturtype.	1. februar
5. Oversende forslag til nye saksbehandlingsrutiner for behandling av søknader under EUs forordning om genmodifisert mat og for. Forslaget skal utarbeides i samarbeid med Mattilsynet.	1. juni
6. Levere utredning om framtidig organisering av vitenskapelige vurderinger knyttet til GMO'er, fremmede organismer, mikroorganismer og CITES-konvensjonen.	1. april

Aktivt friluftsliv

Nasjonalt mål 8.1 Alle skal ha mulighet til å drive friluftsliv som helsefremmende, trivselskapende og miljøvennlig aktivitet i nærmiljøet og ellers i naturen.

Resultatkrav

52. Bruke investeringsmidler slik at antall og omfang av nye statlig sikrede strandområder og kyststier som ligger i gang- og sykkelavstand fra byer og store tettsteder øker mer enn andre nye slike områder og ferdselsårer.

53. Sørge for at antall skoler som er involvert i "Den naturlige skolesekken" økes med mer enn 10%.
54. Sikre at kulturminner synliggjøres/tilgjengeliggjøres som opplevelseselement knyttet til friluftsliv i flere statlig sikrede friluftsområder, og at alle nye friluftsområder som sikres blir vurdert for synliggjøring/tilgjengeliggjøring av kulturminner.

Føring

55. Bidra til økt kompetanse innenfor friluftsliv i skoleverket, blant annet gjennom erfaringsutveksling mellom aktørene i Forum for friluftsliv i skolen.
56. Bidra til at flere friluftsområder er tilrettelagt for personer med nedsatt funksjonsevne der slik tilrettelegging ikke forringer natur- og opplevelsesverdier i vesentlig grad.

Nasjonalt mål 8.2 Områder av verdi for friluftsliv skal sikres og forvaltes slik at naturgrunnlaget blir ivarettatt.

Resultatkrav

57. Arbeide for at mer enn 25 nye kommuner har iverksatt ny kartlegging og verdsetting av friluftsområder og at disse og eksisterende kartlegginger legges inn i Naturbase.

Føringer

58. Bidra til at stillhet som verdi i friluftsliv er et tydelig element i kartlegging og verdsetting av friluftsområder, blant annet gjennom å bidra til utvikling av metoder for kartlegging av stille områder.
59. Bidra i Statens kartverks arbeid med en nasjonal forvaltningsløsning for stier og løyper.
60. Vurdere om klimaendringer stiller nye krav til opparbeiding og tilrettelegging av statlig sikrede friluftsområder.
61. Bidra til oppfølging av Nasjonal handlingsplan for sikring og tilrettelegging av friluftsområder.

Nasjonalt mål 8.4 Planlegging i kommuner, fylker og regioner skal bidra til å fremme et aktivt friluftsliv og skape helsefremmende, trivselskapende og miljøvennlige nærmiljø.

Føringer:

62. Bidra til at bygninger i de statlig sikrede områdene som eies av staten og som forvaltes av Direktoratet for naturforvaltning har tilfredsstillende standard og vedlikehold. Bygninger som brukes i kystleden eller har en stor bruk i forbindelse med allmennhetens friluftsliv skal prioriteres først.
63. Bidra til å øke andelen av befolkningen som utøver fritidsfiske.

Oppdragsliste 2013 for resultatområde 8 Aktivt friluftsliv

Oppdrag – dokumenter som skal oversendes Miljøverndepartementet	Tidsplan
1. Utarbeide forslag til disponering av tilskuddene på kap. 1427 post 74 og post 78.	15. februar
2. Presentere resultatene av evalueringen av skjærgårdstjenesten med anbefaling av oppfølging/tiltak. Dette må sees i sammenheng med innspill vedr. skjærgårdstjenesten til Nasjonal strategi for et aktivt friluftsliv.	15. mai
3. Revidere Håndbok 25-2004 "Kartlegging og verdsetting av friluftsområder", basert på erfaringer fra metodikken siden 2004, og	1. november

der det særlig vurderes om stillhet som verdi i friluftsliv trenger sterkere fokus.	
4. Levere vurdering av konsept, resultater og veien videre for satsingen "Forum for friluftsliv i skolen".	1. august
5. Levere tilråding etter høring om forskrift til friluftsløven.	3.1.1.1.1.1.1 1. august
6. Oversende plan for gjennomføring av Friluftslivets år 2015.	1. mai
3.1.1.1.1.1.2 7. Utarbeide foreløpig rapport om nærmiljøsatsingen.	31. desember
8. Levere utkast til nasjonal strategi for et aktivt friluftsliv.	10. april

Stabilt klima

Nasjonalt mål 11.1. Noreg skal overoppfylle utsleppsforpliktinga si med 10 prosentpoeng til 9 pst. under 1990-nivå.

Nasjonalt mål 11.2 Norge skal fram til 2020 påta seg en forpliktelse om å kutte de globale utslippene av klimagasser tilsvarende 30 pst. av Noregs utslipp i 1990.

Nasjonalt mål 11.3 Som en del av en global og ambisiøs klimaavtale der også andre industriland tar på seg store forpliktelser, skal Norge ha et forpliktende mål om karbonnøytralitet seinest i 2030. Dette innebærer at Norge skal sørge for utslippsreduksjonere tilsvarende norske utslipp i 2030.

Føringer

64. Bidra til å utvikle verktøy for å avveie hensynet til reduserte klimagassutslipp og ivaretagelse av naturmangfold.
65. Ved behov delta i utarbeidelse av faglig grunnlag for norske posisjoner for klimaforhandlingene og forhandlingene om en europeisk skogavtale (Forest Europe).

Nasjonalt mål

At samfunnet er mindre sårbart for klimaendringer og at Norge s tilpasningsevne er styrket.

Føringer

66. Det planlegges lagt fram en stortingsmelding om klimatilpasning tidlig i 2013. Direktoratet skal gjennomføre eventuelle nye oppgaver som følger av meldingen. Eventuelt nye oppgaver blir avklart i forbindelse med meldingsarbeidet.
67. Integrere hensynet til klimaendringer i egen virksomhet.

Oppdragsliste for resultatområde 11 Stabilt klima

Oppdrag – dokumenter som skal oversendes Miljøverndepartementet	Tidsplan
1. Utvikle og levere miljøkriterier for skogplanting, skoggjødsling og uttak av skogråstoff for produksjon av bioenergi	3.1.1.2 Etter nærmere avtale med departementet
2. I samarbeid med Klima- og forurensningsdirektoratet, levere helhetlige vurderinger av samlede klima- og miljøeffekter av bioenergi og bruk av biomasse.	3.1.1.3 Etter nærmere avtale med departementet
3. I samarbeid med Klima- og forurensningsdirektoratet, levere faglige vurderinger om biodrivstoff, bioenergi og biomasse i forbindelse med oppfølging av fornybardirektivet.	3.1.1.4 Etter nærmere avtale med departementet

Nasjonalt mål 2. Politikk og regelverksutvikling i EU/EØS resulterer i høye miljøkrav og fremmer en bærekraftig utvikling.

Føring

68. Fremme økt faglig samarbeid gjennom bilaterale fond i miljøprogrammene der DN er programpartner og andre miljøprogram innenfor DN's fagområder under EØS-midlene.

Nasjonalt mål 3. Arbeide for at globale og regionale samarbeidsorgan på miljøområdet, herunder FNs miljøprogram (UNEP) blir utviklet til effektive redskap for utvikling og gjennomføring av miljøpolitikk.

Resultatkrav

69. Utvikle prosjekter på kapasitetsutvikling under Naturpanelet med sikte på å få inn gode "kvikkstart prosjekt" i Naturpanelets første arbeidsprogram slik at det bidrar til et godt omdømme for Naturpanelet nasjonalt og internasjonalt.
70. Etablere en delsekretariatfunksjon for kapasitetsbygging tilknyttet Naturpanelet i Trondheim.
71. Gjennomføre den internasjonale Trondheimskonferansen om biologisk mangfold i 2013.

72. Innenfor de definerte tidsplanene for hvert enkelt prosjekt, sørge for tilstrekkelig framgang i arbeidet med de norske nominasjonssøknadene til UNESCOs verdenarvliste.

Føringer

73. Lede arbeidet med nominasjonsprosess for Svalbard som verdensarv som etter planen skal startes i 2013. Nominasjonsarbeidet skal skje i samarbeid med Riksantikvaren. Departementet vil komme tilbake med konkret bestilling etter at rammene for dette arbeidet er nærmere avklart.
74. Lede arbeidet med å nominere Lofoten som verdensarv dersom det blir aktuelt å ta opp igjen dette arbeidet i løpet av 2013. I så fall vil departementet komme tilbake med et eget bestillingsbrev.

Nasjonalt mål 5. Strategisk politisk dialog med samarbeidsland og bidra til å styrke disse landenes evne og vilje til å ta på seg og gjennomføre internasjonale forpliktelser.

Føringer

75. Delta i dialogen om prosjektsamarbeid i Sør-Afrika.
76. Bidra til utvikling og oppfølging av prosjekter i Brasil knyttet til helhetlige forvaltningsplaner for havområdene.
77. Gjennomføre prosjekter i Kina og India. DN-forslag
78. Delta i utvikling og oppfølging av prosjekter under miljøsamarbeidet med Myanmar.

Nasjonalt mål 7. Avgrense påvirkning og risiko for påvirkning på miljøet i nord- og polarområdene som følge av menneskelig aktivitet.

Føringer

79. Følge opp opp arbeidsgruppa CAFF under Aktisk råd, med spesiell vekt på ferdigstilling av Arctic Biodiversity Assessment våren 2013 og videreutvikling av Circumpolar Biodiversity Monitoring Programme.
80. Lede prosjekter i arbeidsprogrammet for det norsk-russiske miljøvernsamarbeidet 2013 – 2015 der etaten er oppført som ledende instans på norsk side. Direktoratet skal bidra inn i prosjekter i arbeidsprogrammet der etaten står oppført som deltaker.

Oppdragsliste 2013 for virkemiddelområde Internasjonalt samarbeid

Oppdrag – dokumenter som skal oversendes Miljøverndepartementet	Tidsplan
1. Levere bidrag til nasjonal handlingsplan for naturmangfold (oppfølging av de 20 globale delmålene (Aichimålene) som ble vedtatt i Nagoya i 2010).	Etter nærmere avtale med departementet
2. Levere bidrag til den femte nasjonalrapporten til Konvensjonen om biologisk mangfold som skal være ferdigstilt innen mars 2014.	Etter nærmere avtale med departementet
3. Med bistand fra Norsk polarinstitutt, levere norske innspill til handlingsplanen for isbjørn under isbjørnavtalen.	1. april
4. Levere innspill til oppfølging av "Ny, helhetlig verdensarvstrategi". Oppdraget vil bli utdypet og presisert i eget brev.	31. desember

Kunnskap og stedsdata

Miljødata

Føringer

81. I 2013 skal miljødataforumet samordne slutføringen av prosjekt om geografisk miljøinformasjon og metadata i regi av Kartverket og felles IKT-løsning for indikatorene for nasjonale miljømål i regi av Klima- og forurensningsdirektoratet. Forumet skal foreslå og gjennomføre aktiviteter som er nødvendige for å få til en god dataforvaltning i miljøvernforvaltningen, herunder felles standarder for gjenfinning, bruk og forvaltning av miljødata. Klima- og forurensningsdirektoratet er sekretariat og etatene skal delta aktivt i samarbeidet i forumet og stille nødvendige ressurser til disposisjon.

Kunnskap om naturmangfold

Resultatkrav

82. Iverksette rollen som nasjonalt kontaktpunkt for Naturpanelet (IPBES) og bidra til å tilrettelegge for deltagelse av norske forskere og eksperter i Naturpanelets ulike styringsorgan.
83. Videreutvikle norsk naturindeks med hensyn på forbedring av datagrunnlag og metodikk, utvikling av temaindekser og vurdere muligheten for å utvikle en naturindeks for Svalbard. Det legges opp til årlige dataleveranser for overvåking av indikatorarter til SSB i forbindelse med utgivelse av rapporten om indikatorer for bærekraftig utvikling under nasjonalbudsjettet. Arbeidet med norsk naturindeks skal knyttes opp mot arbeidet i det offentlig nedsatte utvalget for økosystemtjenester.

Føring

84. Fortsette å gi bidrag til Klima- og forurensningsdirektoratet til oppfølging av klimapanelet (IPCC).

Oppdragsliste 2013 for virkemiddelområde Kunnskap og stedsdata

Oppdrag – dokumenter som skal oversendes Miljøverndepartementet	Tidsplan
1. Levere forslag til nye forsknings – og overvåkingssatsinger på eget ansvarsområde.	15. desember
2. Levere eventuelle forslag til endringer i sammensetningen av forskningsbevilgningene (forskningsprogrammer, basisbevilgninger m.m) og mellom forskning, overvåking og utredninger innen sitt ansvarsområde.	15. mai
3. Utarbeide og levere oversikt over sentrale datakilder som beskriver status og utviklingstrekk for norske økosystemer og økosystemtjenester, herunder overvåkingsdata og miljøstatistikk, samt en vurdering av hvor det er viktigst å framskaffe nye data. Form og innhold på oversikten bør avklares med Sekretariatet for ekspertutvalget om verdier av økosystemtjenester.	15. mars

Regelverk og samfunnsplanlegging

Planlegging for en bærekraftig utvikling

Nasjonale mål

2. All planlegging i kommuner, fylker og regionare skal skje innenfor rammen av nasjonal politikk

3. Plan- og bygningsloven og aktuelle sektorlover skal brukes aktivt for å sikre lokal og regional utvikling som vektlegger gode løsninger med tanke på miljøet, og sikrer god dokumentasjon av konsekvenser for miljø og samfunn.

Føringer

- 85. Bistå departementet med utarbeiding av veiledningsmateriell til forskrift om konsekvensutredninger;
- 86. Slutføre arbeidet med temaveiledning for oversiktsplaner og ny oppgave knyttet til veiledning til screeningkriteriene i KU-forskriften.
- 87. Delta i Riksantikvarens tematiske konfliktvurderinger av vindkraftanlegg og vurdering av erfaringene med dette og anbefalinger om videre oppfølging.

Oppfølging av naturmangfoldloven

Resultatkrav

- 88. Gjennomføre nødvendige avklaringer med andre sektorer og forvaltningsnivåer om den nye forskriften om innførsel og utsetting av fremmede organismer, etablere søknadsprosedyrer til forskriften og sammen med Mattilsynet og Toll- og avgiftsdirektoratet sørge for opplæring av saksbehandlere og tjenestemenn i det nye regelverket.
- 89. I samråd med Fiskeridirektoratet, iverksette rollen som tildelingsmyndighet for søknader om tilgang til genetisk materiale etter at forskriften er trådt i kraft, samt forberede et nasjonalt register over gitte tillatelser etter forskriften.

Føringer

- 90. Etablere og drifte e-læringskurs i naturmangfoldloven.
- 91. Gjennomføre sektorvise opplæringsprogram for naturmangfoldloven, samt videreføre opplæring av kommuner og fylkesmenn.

Miljøkommune.no

Målet med nettportalen Miljøkommune.no er å få kommunene til å bruke myndigheten de er tillagt etter miljølovverket bedre og mer effektivt enn i dag, samt å gjøre myndighetsutøvelsen enklere for kommunene. Første dellansering av www.miljokommune.no fant sted i 2012. Det vil bli flere dellanseringer i 2013 før nettstedet er ferdig 1. januar 2014.

Føringer

92. Fortsatt delta i styringsgruppe og prosjektgruppe, og gjennom arbeidsgrupper på sine felt fortsette å bidra med innhold til nettsiden, og påse at rett veiledning og informasjon samles og legges ut på sine områder på nettsiden,
93. Sammen med Klima- og forurensningsdirektoratet, de øvrige etatene og Planavdelingen i Miljøverndepartementet, være ansvarlig for å få på plass www.miljokommune.no med nyttig og brukervennlig informasjon om hvordan kommunene kan løse sine oppgaver innenfor hele plan- og miljøområdet.

Miljøforvaltningens IKT-strategi

Føringer

94. I samarbeid med departementet fortsatt se på mulighetene for bedre samordnet og koordinert forvaltning og felles arenaer for erfaringsoverføring rundt administrative løsninger.

Fylkesmannen

Føringer

95. Styringsdialogen med fylkesmannen skal gjennomgå med sikte på forenklinger og mindre detaljert styring.

MiljøRapp

Føringer

96. Alle statlige virksomheter skal ha et miljøledelsessystem, jf. Handlingsplanen for miljø- og samfunnsansvar i offentlige anskaffelser. Miljøpolitikken for statlige innkjøp av prioriterte produktgrupper er en obligatorisk del av miljøledelsessystemet i virksomheten. Regjeringen har i handlingsplanen for miljø- og samfunnsansvar i offentlige anskaffelser vedtatt at rapportering på området skal styrkes. Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi) har ansvar for å effektivisere rapportering og få bedre oversikt over resultatet på området. Difi har utviklet en felles, enkel rapporteringsløsning for alle statlige virksomheter slik at overordnet departement lett kan få en oversikt over status i underliggende virksomheter. Miljøverndepartementet oppfordrer underliggende etater til å benytte det nye rapporteringssystemet MiljøRapp. Rapporteringsskjemaet og mer informasjon om ordningen ligger her: <http://www.difi.no/artikkel/2011/01/hvordan-rapportere-om-fremdriften-av-miljoarbeidet>

Oppdragsliste 2013 for virkemiddelområde Regelverk og samfunnsplanlegging

Oppdrag – dokumenter som skal oversendes Miljøverndepartementet	Tidsplan
1. Levere kort rapport på sentrale områder ved utviklingen av virksomheten	Sammen med årsrapport
2. Rapportere til MD om deltagelse i og funn på øvelser.	Etter avholdt øvelse
3. Innrapportere eventuelle sikkerhetstruende hendelser til MD. Det skal også rapporteres direkte til Nasjonal Sikkerhetsmyndighet (NSM) i tråd med rundskriv 1/11 fra NSM (datert 16.06.2011).	Fortløpende

4. Ut fra ikt-strategiens struktur, gi tilbakemelding på de viktigste resultatene og utfordringene sett fra etatens ansvarsområder ved årets slutt. Materialet vil være grunnlag for departements- og etatsledernes felles gjennomgang av ikt-utviklingen i sektoren.	31. desember 2013
5. Revidere regelverket for forvaltning av alle tilskuddsposter under kap. 1425-1427, og oversende utkast til oppdatert regelverk både iht budsjettmessige endringer i Prop. 1 S de siste årene, faglige hensyn og iht økonomibestemmelsene. DN må vurdere behovet for forskriftsfesting av reglene under hver enkelt tilskuddspost, og eventuelt utforme regelverket som forskrift, herunder gjennomføre ordinær høring. Det er viktig at DN setter av tilstrekkelige ressurser til dette arbeidet, og at gjennomgangen tilfredsstiller både økonomiske , juridiske og faglige krav. Departementet skal involveres underveis i arbeidet, og eventuelle utkast til forskrift skal godkjennes av departementet før høring gjennomføres.	1. september 2013
6. Levere plan for opplæringsaktiviteter knyttet til naturmangfoldloven rettet mot kommuner, sektorer og andre, samt forslag til fordeling av opplæringsmidlene.	15. februar
7. Levere evaluering av gjennomført landskapsanalyse knyttet til veiledere for kommuneplan og konsekvensutredninger av vindkraft, og eventuelt videre utprøving og revidering av veiledere. Evalueringen skal gjennomføres i samarbeid med Riksantikvaren og Norges vassdrags- og energidirektorat.	31. desember
8. Oversende tilråding etter høring av forskrift om innførsel og utsetting av fremmede organismer.	15. mai
9. Oversende forslag til rutiner for tilsyn etter forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål.	1. juli
10. Levere en oversikt over de mest skadelige fremmede artene og hvilke tiltak som finnes for å bekjempe eller kontrollere disse, herunder også kartleggings- og informasjonsarbeid. Oversikten skal også belyse hvor det eventuelt er behov for å iverksette nye tiltak eller styrke virkemidlene.	1. juli
11. Levere forslag til embetsoppdrag til fylkesmannen for 2014 for noen utvalgte tema, jf møte 25.januar 2013. Dette er et ledd i arbeidet med å forenkle dette dokumentet.	1. mai
12. Lov om forebyggende sikkerhetstjeneste (sikkerhetsloven) gjelder for alle forvaltningsorganer som er i besittelse av skjermingsverdig informasjon eller objekt. Virksomheten skal i forbindelse med årsrapporten, alternativt halvårsrapporten eller 2. tertialrapport, sende en rapport om sikkerhetstilstanden til departementet. Rapporten skal følge disposisjonen under: http://www.regjeringen.no/nb/dep/jd/tema/samfunnssikkerhet-og-beredskap/sub/mal-sikkerhetstilstand.html?id=710299 .”	

4. BUDSJETT OG FULLMAKTER

4.1 Tildeling og budsjettforutsetninger

Tildelte bevilgninger skal disponeres i samsvar med Proposisjon 1 til Stortinget (2012–2013), Stortingets forutsetninger og vedtatt budsjett, jf Innst. 9 S (2012-2013). Midlene skal for øvrig disponeres i samsvar med bevilgningsreglementet, Reglement og bestemmelser for økonomistyringen i staten, instruks for virksomhets- og økonomistyring, og andre regler som er fastsatt for disponeringen av statlige budsjettmidler.

Miljøverndepartementets budsjett er gjennomgått med tanke på rett budsjettering i tråd med Stortingets bevilgningsreglement og med tanke på en riktig faglig-tematisk inndeling. Dette har medført flere større endringer under Direktoratet for naturforvaltning sine poster.

Det er nå flere poster enn tidligere med oppdeling på underpostnivå. Stortinget vedtar budsjettet på postnivå. Inndelingene på underpostnivå er derfor kun tentative og omdisponeringer mellom disse trenger ikke vedtak om bevilgningsendring i Stortinget. For underposter som involverer midler til villaks- og vannforvaltning skal departementet involveres før eventuelle omdisponeringer skjer.

Årets tildelingsbrev inneholder som Prop. 1 S (2012-2013) langt færre budsjettbindinger enn tidligere år. Med unntak for midlene til havforvaltning er kun endringer i form av reduksjoner, økninger og flyttinger av midler omtalt på 01- og 21-poster under kapitler som direktoratet selv disponerer (kap. 1425-1427). Direktoratet får derved langt større frihet enn tidligere til å fordele ressursene, men samtidig også et tydeligere ansvar for å disponere dem på en helhetlig måte på tvers av fagområder slik at oppdrag gjennomføres og resultatmål nås.

Når teksten under enkelte poster likevel er ganske lang, skyldes dette omtale som beskriver det store omfang av flyttinger av beløp mellom poster som er gjort Prop. 1 S (2012-2013).

Direktoratet skal fortsatt ha høy fokus på tilskuddsforvaltningen. Det skal ikke foretas tilskuddsutbetalinger uten utlysning annet enn der mottakerne er nevnt helt spesifikt i Prop. 1 S. Tilskudd skal bare utbetales fra tilskuddsposter, mens kjøp av varer og tjenester kun skal skje fra driftsposter (og i visse tilfeller investeringsposter) etter prosedyrene i anskaffelsesreglene.

Etaten skal sikre at strategisk fokus og prioriteringer av oppgavene er i tråd med politiske signaler og økonomiske rammebetingelser. Kravet til effektiv drift og ressursforvaltning omfatter også antall ansatte. Behovet for personalressurser forårsaket av nye og endrede oppgaver/tiltak skal løses innenfor tildelt ramme.

I forbindelse med inndelingen i nye resultat- og virkemiddelområder må direktoratet lage et system slik at budsjetteringen internt kan fordeles på de nye områdene. Direktoratet for naturforvaltning skal i økonomirapporten fra 2013 rapportere på de nye resultat- og virkemiddelområdene.

4.1.1 Kap. 1425/5578 Vilt- og fisketiltak/Sektoravgifter under Miljøverndepartementet

Samlet sett er bevilgningene til vilt- og fisketiltak økt i 2013, men budsjettmessige omlegginger og opprettelse av en ny post gjør at enkelte poster står med lavere bevilgning enn i 2012.

4.1.1.1 Utgifter kap. 1425

Følgende beløp stilles til disposisjon under kap. 1425:

(tall i 1.000 kr)

Kap./Post	Vedtatt bevilgning 2013	Tildeling 2013
1425.01 Driftsutgifter	15 000	15 000
1425.21 Spesielle driftsutgifter	32 100	32 100
1425.70 Tilskudd til fiskeformål, <i>kan overføres</i>	9 800	9 800
1425.71 Tilskudd til viltformål, <i>kan overføres</i>	28 500	28 500
SUM KAP. 1425	85 400	85 400

Direktoratet for naturforvaltning må disponere postene under kap. 1425 slik at eventuelle mindreinntekter under kap. 5578 post 71 og 72 kan kompenseres ved tilsvarende mindreforbruk på de aktuelle utgiftspostene under kap. 1425. Forslag til justerte bevilgninger fremmes om tidsmessig mulig til ny salderingen.

Post 01:

- Overføring til Brønnøysundregistrene for drift av Jegerregisteret er budsjettet på posten med 5,14 mill. kroner.
- Fra posten er det flyttet 12,5 mill. kroner til post 21, jf omtale under denne.

Post 21:

Posten er opprettet for å etablere en tydelig deling mellom på den ene siden tilskudd som blir bevilget til enkeltpersoner og organisasjoner over 70-poster, og på den andre siden spesielle driftsutgifter som blir satt ut som oppdrag til andre eller utførte av statlige virksomheter. 21-posten skal dekke utgifter til faglige prosjekt og oppdrag som DN eller fylkesmenn setter i verk hos andre statlige virksomheter eller bruker til kjøp av tjenester, for eksempel nasjonale overvåkingsprogram, forskning og utredninger.

Til posten er det tilført midler fra post 01, 70 og 71.

Post 70:

- Fra posten er det flyttet 0,6 mill. kroner til post 21.
- Posten er deretter økt med 0,9 mill. kroner grunnet økte inntekter fra fiskeravgiftene.

Post 71:

- Posten er redusert med 15 mill. kroner som er flyttet til post 21, jf omtale under denne.
- Av den totale bevilgningen på post 71 er 2 mill. kroner satt av til arbeidet med gjeSS, jf. Miljøverndepartementets brev av 29. juni 2005.
- Den tentative fordelingen av bevilgningen på underposter framgår av Prop. 1 S.

4.1.1.2 Inntekter kap. 5578

Det forutsettes inntjent følgende beløp under kap. 5578:

(tall i 1.000 kr)

Kap./Post	Vedtatt bevilgning 2013	Tildeling 2013
5578.71 Jeger- og fellingsavgifter	77 600	77 600
5578.72 Fiskeravgifter	16 300	16 300
SUM KAP. 5578	93 900	93 900

Inntektsbevilgningene er økt som følge av prisjustering av avgiftssatsene for 2013 og større fondsinntekter i 2011 enn budsjettert.

I tillegg til å finansiere utgifter under kap. 1425 dekker kap. 5578 postene 71 og 72 også noe av utgiftene til vilt- og fiskeforskning under kap. 1410 post 50, samt utgifter til forvaltning av ordningen under kap. 1427 post 01. Sammenhengene i dette er vist i postomtalen i Prop. 1 S.

Inntekter til Viltfondet og Statens fiskefond skal inntektsføres i statsbudsjettet jevnlig i løpet av året under de ovenfor nevnte inntektsposter.

Post 71 Jeger- og fellingsavgifter:

- Jeger- og fellingsavgiftene er justerte i samsvar med prisstigningen. Vi viser til tabell med satser på side 55 i Prop. 1 S.

Post 72 Fiskeravgiftene:

- Fiskeravgiftene er justerte i samsvar med prisstigningen. Vi viser til satser oppgitt på side 57 i Prop. 1 S.

4.1.2 Kap. 1426/4426 Statens naturoppsyn

4.1.2.1 Utgifter kap. 1426

Følgende beløp stilles til disposisjon på kap. 1426:

(tall i 1.000 kr)

Kap./Post	Vedtatt bevilgning 2013	Tildeling 2013
1426.01 Driftsutgifter	134 207	134 207
1426.21 Spesielle driftsutgifter	9 297	9 297
1426.30 Tiltak i verneområder, <i>kan overføres</i>	65 693	65 693
SUM KAP. 1426	209 197	209 197

Bestillingsfullmakt:

Under post 30 er det en bestillingsfullmakt på 7 mill. kroner, blant annet for å gi mulighet for bestilling av ny kystoppsynsbåt i tilfelle denne ikke blir levert og betalt innen utgangen av bevilgningsåret. Statens naturoppsyn må imidlertid sikre at det er disponible midler til betaling for materiellet innenfor bevilgningsrammene før slik bestilling skjer.

Spesielle budsjettforutsetninger:

Post 01:

Posten er økt med 10,1 mill. kroner. Under posten er følgende endringer lagt inn:

- Som en oppfølging av rovviltforliket er det lagt inn en ytterligere styrking med 4,3 mill. kroner, hvorav 3,3 mill. kroner til skadefelling i regi av fellingslag og drift av rovviltarbeidet, og 1 mill. kroner til naturveiledning.
- Det er lagt inn 1,5 mill. kroner til styrking av sentralleddet i Statens naturoppsyn.
- Til kompensasjon for lønnsstigningen er det lagt inn 2,4 mill. kroner.
- Fra post 30 og nedlagt post 31 er det flyttet 1,2 mill. kroner i forbindelse med at Statens naturoppsyn overtar arbeidsgiveransvaret for en oppsynsstilling i Vest-Agder fra Statskog. Stillingen har tidligere vært finansiert som tjenestekjøp fra disse postene.
- Fra nedlagt post 32 er det flyttet 1 mill. kroner for å få en mer riktig budsjettering av oppsynets utgifter til sekretariatsfunksjoner, teknisk bistand ved båtinvesteringer, evalueringer samt informasjons- og opplæringstiltak knyttet til skjærgårdsparkene og skjærgårdstjenesten.
- Grunnet økte oppdrag fra Statskog er posten økt med 400 000 kroner. Oppdragene er inntektsfinansierte, jf omtale under kap. 4426 post 01.
- Posten er redusert med 0,75 mill. kroner satt av til oppsyn med truede arter og naturtyper etter at midlene har stått inne i forutsatte tre år.

Post 21:

- Posten er prisjustert med 297 000 kroner.
- Stortinget har i sin behandling av Prp 1 S (2012-2013) gjennom Innst. 9 S (2012-2013) vist til at tjenestekjøpet fra Statens naturoppsyn til fjellstyrene var på 6,7 mill. kroner i 2011. Komiteen har enstemmig uttalt at tjenestekjøpet hos Fjellstyrene økes til 7 mill. kroner. Når det gjelder bevilgningen under post 21 skal halvparten som før går til tjenestekjøp hos fjellstyrene, mens den andre halvparten går til tjenestekjøp hos Statskog og bygdeallmenningene. Øvrig tjenestekjøp hos fjellstyrene skal skje fra kap. 1426 post 30. Siden bevilgningsreglementet hindrer at kjøp av oppsynstjenester skjer fra en 30-post, er det forutsatt at tjenestekjøp som belastes kap. 1426 post 30 er i form av skjøtsels- og tilretteleggingstiltak.

Post 30:

Postbetegnelsen er endret fra "Tiltak i nasjonalparker og landskapsvernområder" i 2012 til "Tiltak i verneområder" i 2013. Dette skyldes at alle midler til tiltak i verneområder nå er samlet på posten.

Under posten er følgende endringer lagt inn:

- Fra nedlagt post 31 er det flyttet 30,8 mill. kroner og fra nedlagt post 32 er det flyttet 4 mill. kroner. Sistnevnte er midler til kjøp av båter for Statens naturoppsyn.
- Det er i tillegg flyttet 8 mill. kroner fra kap. 1427 post 01 som skal brukes til tiltaksmidler for nasjonalpark- og verneområdestyrene. Dette er midler som skal brukes til skjøtsel og tilrettelegging i tråd med forvaltningsplanen for det enkelte verneområde og slik det enkelte styret prioriterer.
- Det er til post 01 flyttet 0,5 mill. kroner og 0,7 mill. kroner fra tidligere post 31 til overtakelse av arbeidsgiveransvaret fra Statskog for en oppsynsstilling i Vest-Agder.
- Av tildelingen skal 0,45 mill. kroner gå til tilretteleggingstiltak, opparbeidelse av stier og annen skjøtsel knyttet til Klimapark 2469. Bruken skal avklares i samarbeid med Norsk fjellmuseum på Lom. Midlene skal håndteres av det statlige forvaltningsapparatet, ikke utbetales som tilskudd. Vi viser til at Klimapark 2469 er foreslått med et tilskudd på 1,1 mill. kroner under kap. 1427 post 76.

4.1.2.2 Inntekter kap. 4426

Det forutsettes inntjent følgende beløp under kap. 4426:

(tall i 1.000 kr)

Kap./Post	Vedtatt bevilgning 2013	Foreløpig tildeling 2013
4426.01 Oppdrag og ymse inntekter	664	664
SUM KAP. 4426	664	664

Post 01:

- Inntektene under tidligere post 02 "Oppdragsinntekter" er slått sammen med post 01.
- Det er lagt inn en økning på 400 000 kroner som følge av at Statens naturoppsyn har inngått avtale om jakt- og fiskeoppsyn på nyervervede Statskog-arealer i Sør-Norge.

4.1.3 Kap. 1427/4427 Direktoratet for naturforvaltning

4.1.3.1 Utgifter kap. 1427

Følgende beløp stilles til disposisjon på kap. 1427:

(tall i 1.000 kr)

Kap./Post	Vedtatt bevilgning 2013	Tildeling 2013
1427.01 Driftsutgifter	212 715	212 715
1427.21 Spesielle driftsutgifter	167 827	167 827
1427.22 Statlige vannmiljøtiltak	173 500	173 500
1427.30 Statlige erverv, båndlegging av friluftsområder, <i>kan overføres</i>	44 080	35 580
1427.32 Statlige erverv, fylkesvise verneplaner, <i>kan overføres</i>	9 600	9 600
1427.34 Statlig erverv, nasjonalparker, <i>kan overføres</i>	222 000	222 000
1427.35 Statlig erverv, nytt skogvern, <i>kan overføres</i>	231 091	231 091
1427.60 Tilskudd til lokalt utviklingsfond	6 000	6 000
1427.70 Tilskudd til vannmiljøtiltak, <i>kan overføres</i>	30 500	30 500
1427.71 Forvaltningstiltak i verdensarvområde	16 600	16 600
1427.72 Erstatninger for beitedyr tatt av rovvilt, <i>overslagsbevilgning</i>	150 755	150 755

1427.73 Forebyggende og konfliktdempende tiltak i rovviltforvaltningen, <i>kan overføres</i>	64 600	64 600
1427.74 Tilskudd til friluftslivstiltak, <i>kan overføres</i>	21 693	17 693
1427.75 Internasjonale avtaler og medlemskap	1 144	1 144
1427.76 Nasjonalparksenter og andre natur informasjonssentra	43 700	43 700
1427.78 Friluftsområder, interkommunale friluftsråd og landsomfattende samarbeidsorgan for friluftsliv, <i>kan overføres</i>	66 595	58 595
1427.81 Verdiskapingsprogrammet for naturarven, kan nyttes under post 21	15 330	15 330
1427.82 Tilskudd til prioriterte arter og naturtyper, kan overføres, kan nyttes under post 21	33 089	33 089
1427.83 Naturfaglige organisasjoner	3 673	3 673
SUM KAP. 1427	1 514 492	1 493 992

Tilsagnsfullmakter under kap. 1427: (i 1 000 kr)

Tilsagnsfullmakt post 30	55 000
Tilsagnsfullmakt post 32	9 900
Tilsagnsfullmakt post 34	37 000
Tilsagnsfullmakt post 35	116 400
Tilsagnsfullmakt post 76	2 000
Tilsagnsfullmakt post 79	2 250*

*) Ang. 1427/79: Fullmakten administreres fra Miljøverndepartementet, og tildeles ikke Direktoratet for naturforvaltning.

Spesielle budsjettforutsetninger:

Post 01:

Posten er styrket med 16,5 mill. kroner. Under posten er følgende endringer og føringer lagt inn:

- Til økte husleieutgifter i de nye lokalene på Brattørkaia er det lagt inn 10,8 mill. kroner.
- Engangsbevilgning i 2012 på 4,5 mill. kroner til investeringer i nytt utstyr og inventar ifm flytting til de nye lokalene er tatt ut i 2013.
- Til nye stillinger som nasjonalpark- eller verneområdeforvaltere er det lagt inn en

økning på 11,5 mill. kroner.

- Det er flyttet 8 mill. kroner til kap. 1426 post 30 for å få en mer riktig budsjettering av tiltaksmidlene for verneområdestyrene.
- Til kompensasjon for lønnsoppgjøret er posten styrket med 5,5 mil. kroner og i prisjustering for andre utgifter er posten styrket med 1,2 mill. kroner.
- Når størrelsen på overført beløp fra 2012 til 2013 på posten er avklart, vil departementet diskutere disponeringen av dette sammen med direktoratet.

Post 21:

Posten er redusert med 133,4 mill. kroner. Følgende endringer og føringer er lagt inn:

- Det er tatt ut 40 mill. kroner som budsjettet ble økt med i 2012 som en ekstrabevilgning til tiltak for villaksen mot lakseparasitten *Gyrodactylus salaris* i Vefsn-regionen.
- 72 mill. kroner av de resterende midlene til arbeidet for villaks, sjø-ørret og sjørøye (inkludert midlene mot lakseparasitten) er flyttet til ny post 22 *Statlige vannmiljøtiltak*, mens 6 mill. kroner i 2013 vil bli benyttet som tilskudd og derfor er flyttet til post 70.
- Også 20,5 mill. kroner av vannforvaltningsmidlene er flyttet til post 22. Resterende vannforvaltningsmidler, dvs. 9,5 mill. kroner, er flyttet til post 70.
- Fra posten er det til poster under kap. 1400 flyttet 7 mill. kroner i forbindelse med «Den naturlige skolesekken» og 1 mill. kroner i tilskuddsmidler i arbeidet mot fremmede arter.
- Budsjettet til marin verneplan er redusert fra 4 mill. kroner til 2 mill. kroner i 2013. I tillegg er det anslått at 7,5 mill som var satt av til marin verneplan i 2012, kan overføres til 2013. Det betyr at det vil være om lag 9,5 mill. kroner til marin verneplan i 2013. Direktoratet har gitt innspill på at 600 000 kroner av disse vil bli brukt i 2013. På grunn av forsinkelser i gjennomføring av marin verneplan antar departementet at direktoratet ikke vil få nyttet de øvrige midlene til marin verneplan i 2013. Departementet vil i samråd med direktoratet komme tilbake til hvordan disse 8,9 mill. skal benyttes i 2013.
- Posten er redusert med de 1,8 mill. kroner som i 2012 var avsatt til villrein i forbindelse med Snøhetta-prosjektet, fordi prosjektet var forutsatt å vare ut 2012. Vi gjør samtidig oppmerksom på at det i Prop. 1 S (2012-2013) feilaktig står oppført at posten i 2013 skal dekke dette formålet. Miljøverndepartementet sendte 26.10.12 brev til Stortinget og opplyste om denne feilen.
- Av midlene til naturpanelet er 0,2 mill. kroner flyttet til kap. 1400 post 71 *Internasjonale organisasjoner* for tilskudd til FNs naturpanel. Oppføringen på nevnte post gjør det mulig å gi ytterligere tilskudd til FNs naturpanel ved en senere og eventuell fordeling av restmidler fra posten.
- Til posten er det fra kap. 1427 post 73 flyttet 10 mill. kroner til kjøp av varer og tjenester, under dette utredningsmidler knyttet til forebyggende og konfliktdempende tiltak omkring rovvilt. Hensikten med flyttingen er at utgifter til tejnestekjøp og forskningsvirksomhet i regi av direktoratet og rovviltneemndene ikke lenger kan dekkes på tilskuddsposter.
- Videre av det i tråd med DN's budsjettforslag flyttet 1 mill. kroner til posten fra kap. 1427 post 82 knyttet til arbeidet med å lage handlingsplaner for prioriterte arter og utvalgte naturtyper som forberedelse til å sette i verk senere tiltak.
- I tråd med DN's budsjettforslag om forventet økning i internasjonale oppdrag er

- posten økt med 5 mill. kroner, jf. tilsvarende økning under kap. 4427 post 09.
- Posten er styrket med 2,5 mill. kroner til drift av verneområdestyrene (godtgjørelser og liknende).
 - Posten er styrket med 2,3 mill. kroner til oppfølging av rovviltforliket, av dette 1 mill. kroner til beredskap og 1,3 mill. kroner til prosjekt om rovdyrs adferd overfor mennesker.
 - Posten er styrket med 2 mill. kroner til Trondheimskonferansen om biologisk mangfold i 2013.
 - Posten er styrket med 1 mill. kroner til arbeid med nordområdene.
 - Posten er styrket med 1 mill. kroner til å følge opp lokale initiativ til nye verneområder.
 - Finansiering av nasjonalpark-konferansene vil fra og med 2013 skje fra denne posten. Posten er i den forbindelse styrket med 0,8 mill. kroner.
 - Finansiering av prosjektet *Mennesket og naturarven* vil fra og med 2013 skje fra denne posten. Posten er i den forbindelse styrket med 0,8 mill. kroner.
 - Posten er redusert med 1 mill. kroner avsatt til arbeidet mot fremmede arter og deretter styrket med 1,1 mill. kroner som skal brukes til fylkesmannens arbeid med å følge opp den nye forskriften om fremmede arter.
 - 2,8 mill. kroner av bevilgningen er fortsatt øremerket arbeidet med helhetlig forvaltning av norske havområder. Det samme gjelder 1,8 mill. kroner avsatt til sjøfuglforvaltning.
 - Ved en feil står det i i Prop. 1 S at posten også dekker utgifter ved Songli forsøksgård i stedet for Kongsvold Fjeldstue. Det ble 26.10.12 sendt brev til Stortinget som korrigerer dette.
 - Når størrelsen på det samlede overførte beløp fra 2012 til 2013 på posten er avklart, vil departementet diskutere disponeringen av dette sammen med direktoratet. Vi viser i den sammenheng også til omtale av overførte midler ang. marin verneplan over.

Post 22:

- De fleste kalkingsmidlene som tidligere lå under kap. 1427 post 70 går i 2013 til kjøp av kalkingstenester og er derfor flyttet til driftspost. I sammenheng med dette har departementet funnet det formålstjenlig å opprette en egen post 22 for vannmiljøtiltak, med underposter for kalking, tiltak og forsknings-/utredningsoppgaver for bevaring av vill anadrom laksefisk (herunder tiltak mot lakseparasitten *Gyrodactylus salaris* og bevaring i genbank), og helhetlig vannforvaltning som ikke er tilskudd. På samme måte er post 70 omgjort til en tilskuddspost for vannmiljøtiltak, både når det gjelder kalking, tiltak for bevaring av villaks, og helhetlig vannforvaltning.
- Fordelingen av posten på underposter framgår av Prop. 1 S (2012-2013).
- Vi viser til eget oppdrag i tildelingsbrevet under resultatområde 2 om at DN bes foreslå disponeringen av midlene til villaks på underpost 2 innen 1. februar.

Post 30:

- Til posten er det fra nedlagt post 31 *Tiltak i friluftsområder* flyttet 3,7 mill. kroner. Dette er midler som direktoratet selv bruker til opparbeidelse og vedlikehold i de statlig sikrede friluftsområdene.
- Posten er styrket med 4 mill. kroner. Av dette skal 2 mill. kroner benyttes til nødvendig vedlikehold av statlig eide bygninger og anlegg i de statlig sikrede friluftsområdene, først og fremst i nye områder. De andre 2 mill. kroner skal benyttes

til sikring av nye områder.

- Miljøverndepartementet har holdt tilbake 8,5 mill. kroner av bevilgningen. Av disse er 6,5 mill. kroner satt av til skjærgårdsparker og 2 mill. kroner til vern etter markaloven. Av tilsagnsfullmakten er det i motsetning til fra tidligere år ikke holdt tilbake noen del.

Post 32:

- Posten er redusert med 8,4 mill. kroner ut fra DN's prognose på forventede erstatningsutbetalinger i 2013.
- Direktoratet for naturforvaltning må være oppmerksom på at Miljøverndepartementet vil belaste posten med tinglysningsgebyr i forbindelse med vernevedtak.

Post 34:

- For å håndtere forventede erstatningsutbetalinger i 2013 er posten styrket med 67,9 mill. kroner.
- DN må ha tett fokus på økonomistyringen av posten.
- Utgifter til informasjonsarbeid og konsekvensutredninger for nasjonalparkene skal ikke dekkes under kap. 1427 post 34. Slike utgifter skal dekkes over kap. 1427 post 21.
- Direktoratet for naturforvaltning må være oppmerksom på at Miljøverndepartementet vil belaste posten med tinglysningsgebyr i forbindelse med vernevedtak.

Post 35:

- Posten er styrket med 111 mill. kroner. For bruken av midlene vises det til føringer under nasjonalt mål 4.8 i dette tildelingsbrevet.
- Direktoratet for naturforvaltning bør være oppmerksom på at Miljøverndepartementet vil belaste posten med tinglysningsgebyr i forbindelse med vernevedtak.

Post 60:

- Midlene skal gå til det lokale utviklingsfondet for kommunene Rollag, Sigdal og Nore og Uvdal knyttet til utvidet vern av Trillemarka-Rollagsfjell. Dette er femte og siste året med statleg bevilgning til formålet.

Post 70:

- Innrettingen av posten er i 2013 endret ved at den nå samler alle tilskuddsmidlene til ulike vannmiljø-tiltak, jf. omtale under post 22. Posten er en tilskuddspost for vannmiljøtiltak, både når det gjelder kalking, tiltak for bevaring av vill anadrom laksefisk og helhetlig vannforvaltning.
- Fordelingen av posten på underposter framgår av Prop. 1 S (2012-2013).
- Til helhetlig vannforvaltning er det til post 70 flyttet 9,5 mill. kroner fra kap. 1427 post 21 (det står feil beløp med 7 mill. kr i Prop. 1 S under post 70, men det står riktig beløp i omtalen av flyttingen under post 21) og 8 mill. kroner fra kap. 1441 post 39. Av de 8 mill. kroner som er flyttet fra kap. 1441 skal inntil 4 mill. kroner disponeres til å følge opp tidligere prosjekter i vannområder med særskilte vannmiljøutfordringer. Søknader om tilskudd til slike prosjekter skal behandles av Klima- og forurensningsdirektoratet (KLIF). Direktoratene skal samarbeide om bruken av de resterende 4 mill. kr. Direktoratet for naturforvaltning bør avklare den mest

hensiktsmessige utbetalingsmåte i disse sakene med KLIF, og om nødvendig gi KLIF en belastningsfullmakt til å forestå utbetalingene.

Post 71:

- Fra nedlagt kap. 1426 post 31 er det flyttet 7 mill. kroner til posten slik at post 71 nå både omfatter tilskuddsmidler til norske verdensarvområder med viktige naturverdier og kulturlandskap. Av de 7 mill. kroner til kulturlandskap skal om lag 6 mill. kroner brukes til utvalgte kulturlandskap i jordbruket, som er et samarbeid mellom landbruks-, kultur- og naturforvaltningen.
- Direktoratet for naturforvaltnings eget arbeid med naturdelen i verdensarvområder skal dekkes over kap. 1427 post 21.

Post 72:

- Fordelingen av posten på underposter framgår av Prop. 1 S (2012-2013)

Post 73:

- Fra posten er det i tråd med DN's budsjettforslag flyttet 10 mill. kroner til kap. 1427 post 21. Dette er midler som skal dekkje driftskostnader og utviklingsarbeid, men som ikke kan dekkes over en tilskuddspost.
- Posten er styrket med 5 mill. kroner til godtgjørelse for lokale fellingslag og 1,5 mill. kroner for tilskudd til Rovviltkurscenteret i regi av Norges Jeger- og Fiskerforbund.

Post 74:

- Posten er styrket med 4 mill. kroner som også skal dekke tilskudd i forbindelse med direktoratets nærmiljøsatsing.
- Det er særlig viktig å nå barn, unge, funksjonshemmede samt etniske minoriteter, og legge til rette for lavterskeltilbud for grupper som ikke allerede er aktive. Videre er tiltak som fremmer innlandsfiske som fritidsaktivitet og tiltak som medvirker til å utvikle samarbeidet mellom friluftsliv og kulturminnevern prioriterte.
- Direktoratet for naturforvaltningens samlede forslag til fordeling av tilskudd på denne posten må klareres med Miljøverndepartementet før endelig fordeling besluttet, jf oppdragslista under resultatområde 8.

Post 75:

- Posten er prisjustert med 37 000 kroner.

Post 76:

- Posten er styrket med 6,7 mill. kroner. Til rovviltssentrene er det lagt inn en styrking på 3,7 mill. kroner. Bevilgningen er ellers økt med 3 mill. kroner til å styrke utstillinger og informasjonsarbeid i sentrene og til tiltak som kobler sammen forvaltning, naturinformasjon, naturveiledning, guiding og reiseliv.
- Det vises til omtale av grunntilskuddene i Prop. 1 S (2012-2013) samt fordelingen av posten som er presentert på side 74.
- Vi viser til omtale under kap. 1426 post 30 av at miljøforvaltningen skal bruke om lag 0,5 mill. kroner til skjøtsels- og tilretteleggingstiltak knyttet til området for Klimapark 2469.

Post 78:

- Posten er økt med 49,5 mill. kroner, har endret postbetegnelse og dermed fått en utvidet innretning.
- Fra kap. 1426, nedlagt post 32 er det flyttet 18,7 mill. kroner for å gi tilskuddsmidlene til skjærgårdstjenesten en mer riktig budsjettering, inkludert kjøp og vedlikehold av båter knyttet til tjenesten.
- Fra kap. 1427, nedlagt post 31 er det flyttet 20,825 mill. kroner fordi midlene vil bli brukt som tilskudd i 2013.
- Posten er i styrket med 10 mill. kroner som skal disponeres slik:
- 1 mill. kroner i økt driftsramme for skjærgårdstjenesten
- 1,75 mill. kroner til økt driftsstøtte til friluftsrådene, inkludert Friluftsrådenes landsforbund
- 0,5 mill. kroner i økt driftsstøtte til FRIFO
- 1,5 mill. til økning av driftstilskuddet til Forum for natur og friluftsliv (FNF) i fylkene
- 0,75 mill. kroner til planlegging av friluftslivets år 2015 (lønnsmidler og administrative utgifter i regi av FRIFO). Midlene overføres til FRIFO etter nærmere avtale med MD
- 4,5 mill. i økning av midlene til opparbeiding og tilrettelegging av statlig sikrede friluftsområder
- Direktoratet for naturforvaltning samlete forslag til fordeling av tilskudd på denne posten må klareres med Miljøverndepartementet før endelig fordeling besluttet, jf oppdragslista, under resultatområde 8.

Post 79:

- Tilsagnsfullmakt på 2,25 mill. kroner gjelder dekking av kostnader ved flytting av oppdrettsanlegg, slik som vedtatt i forbindelse med RNB 2005. Fullmakten vil bli håndtert fra Miljøverndepartementet og ikke tildelt Direktoratet for naturforvaltning.

Post 81:

- Til posten er det flyttet 5 mill. kroner fra kap. 1400 post 21 for å samle midlene til verdiskapingsprogrammet på en post.
 - Posten er styrket med 0,330 mill. kr i prisjustering.

Post 82:

- Fra posten er det flyttet 1 mill. kroner til kap. 1427 post 21, jf omtale under denne.
- Posten er styrket med 1,089 mill. kr i prisjustering.

Post 83:

- Vi har oppdaget at vi dessverre ikke har fått rettet opp i feil fra Prop. 1 S (2011-2012) ved at det i postomtalen fortsatt er angitt at det dreier seg om post 84, mens det i bevilgningstabell og i vedtakssidene står oppført at posten har nummer 83. Det riktige er post 83. Stortinget ble orientert om feilen i brev av 26.10.12.
- Posten er prisjustert med 0,228 mill. kroner

Felles føring for postene 30, 32, 34 og 35

Direktoratet for naturforvaltning skal ha en tett oppfølging av sikrings- og vernepostene (postene 30, 32, 34 og 35). For vernepostene innebærer dette at Direktoratet for naturforvaltning skal ha et detaljert

budsjett i form av et regneark for hver post. Dette regnearket skal være utgangspunkt og referanse for alle rapporteringer fra Direktoratet for naturforvaltning til Miljøverndepartementet utover i året og i økonomioppfølging av postene for øvrig. Det skal også være grunnlag for eventuelle behov fremmet i forbindelse med RNB og ny salderingen. Samtidig må det detaljerte budsjettet inneholde prognoser for kommende års budsjett og være grunnlaget for direktoratets innspill til budsjettet for kommende år.

Regnearket skal være:

- fordelt på konkrete områder, og for hvert område angi vernedato eller planlagt verneår, areal og fylke.
- angi kostnadsestimater for hver område, fordelt på erstatning, grensemerking, advokatomkostninger, annonsering/trykking, tinglysning, renter, eventuelle utredningskostnader (må for framtiden bare oppføres i den grad de er riktig å belaste postene) m.m.
- når det gjelder budsjetterte rentebeløp, skal disse ikke føres opp skjønnsmessig, men for hvert område framkomme ved en tydelig matematisk utregning og hvilke forutsetninger utregningen har.
- alle utgifter som tidligere er utbetalt for et område skal kategoriseres iht ovenstående opplisting og angis per år slik at man for eksempel kan se hvor mye erstatning som er utbetalt i tidligere år, hvor mye advokatomkostninger osv.
- alle endringer i budsjetterte estimater for et område skal forklares og dato for nyvurderingen tre klart fram. Tidligere endringer og forklaringer til disse skal ikke slettes, men bevares i regnearket.
- Dersom betegnelsen på områder skifter navn, må dette tydeliggjøres med nytt og gammelt navn samt gis en forklaring (for eksempel i form av merknader).
- Kansellerte områder skal ikke slettes, men bli stående med null i beløp samt forklaring på hvorfor området er kansellert.
- Når det gjelder nasjonalparkplanen (1427/34) og fylkesvise verneplaner (1427/32) gjelder følgende:
 - alle områder som er fastsatt vernet gjennom stortingsmeldingene om nasjonalparkplanen og de fylkesvise verneplanene, skal ligge i regnearket. For eksempel skal ikke områder som Treiksrøysa tas ut, for deretter å bli en budsjettmessig overraskelse når den blir tatt inn igjen.
 - Alle områder som ikke inngår i det vedtatte målet for verneomfanget fastsatt gjennom de to meldingene skal skilles ut fra de andre områdene og behandles ”under strek”. Sum kostnader for områder innenfor planene skal gå tydelig fram, deretter kostnader for områder utenfor.
 - Det skal være mulig å lese ut fra regnearkene hva opprinnelige kostnadsestimater var, og hvordan disse har endret seg ved ulike tidspunkter (inkludert årsaken til dette), både for hvert område og for planen totalt sett.

Endringer i budsjettet må gjøres på en måte som gjør det mulig å følge disse fra rapportering til rapportering. Nye prosjekter og elementer markeres (for eksempel ved gulmerking). Oversikten må inneholde budsjett og regnskap både i forhold til bevilgning og i forhold til tilsagnsfullmakt. Det er mulig dette må gjøres i to forskjellige oversikter, men sammenhengen mellom disse må bestå av linker mellom tallene som gjør det lett å identifisere hvordan de er regnet ut og gjør at de automatisk er

oppdaterte.

De oppdaterte regnearkene skal oversendes MD ved følgende tidspunkter:

- Samtidig med innmelding av tall og forklaringer til statsregnskapet for det foregående året (dvs alle poster).
- Sammen med DN's budsjettforslag for kommende år (alle poster).
- Sammen med DN's foreløpige årsrapport per 31.8. Materialet vil da samtidig være grunnlag for eventuelle endringsbehov ifm ny salderingen.
- I de tilfeller og for de(n) post(er) DN spiller inn behov for endringer i bevilgning eller tilsagnsfullmakter ifm RNB.

4.1.3.2 Inntekter kap. 4427

Det forutsettes inntjent følgende beløp under kap. 4427:

(i 1.000 kr)

Kap./Post	Vedtatt bevilgning 2013	Tildeling 2013
4427.01 Ymse inntekter	642	642
4427.09 Internasjonale oppdrag	13 250	13 250
4427.54 Gebyrer	4 298	4 298
SUM KAP. 4427	18 190	18 190

Post 01:

- Posten er redusert med 2,5 mill. kroner på grunnlag av mindreinntekter tidligere år og forventede inntekter i 2013.

Post 09:

- Posten er økt med 5,3 mill. kroner på grunnlag av merinntekter tidligere år og forventede merinntekter i 2013.

Post 54:

- For problematikk knyttet til sammenheng mellom inntekter fra gebyr knyttet til kontroll av naturforvaltningsvilkår i vannkraftkonsesjonssaker over post 54 og føring av utgifter knyttet til dette arbeidet, vises det til omtale under kap. 1427 post 21.

4.1.4 Tildelinger under andre kapitler

4.1.4.1 Følgende beløp stilles til disposisjon under kap. 1400:

1400.21 Spesielle driftsutgifter

20 400 000 kroner

Spesielle budsjettforutsetninger:

- 5,9 mill. kroner til oppfølging av vanndirektivet og vannforvaltningsplanlegging. Av beløpet skal ca 0,5 mill. kroner brukes til arbeid med eksisterende og ny vannkraft.
- 4,5 mill. kroner skal brukes på prosjektet "Den naturlige skolesekken". 4 mill. kroner av disse skal overføres til Naturfagsenteret til drift og utvikling av prosjektet, mens

0,5 mill kan disponeres av direktoratet til reiser, drift og andre utgifter i prosjektet. Departementet ønsker å se utkast til brev før midlene tildeles Naturfagsenteret.

- 4 mill. kroner til kompetansebygging på naturmangfoldloven hos fylkesmenn, kommuner, sektormyndigheter og organisasjoner. Utover de 4 mill. kroner som direktoratet tildeles disponerer Miljøverndepartementet 1 mill. kroner i tilskuddsmidler over kap. 1400 post 76.
- 3 mill. kroner skal benyttes til nødvendige utredninger og nødvendig kunnskapsoppbygging i arbeidet med helhetlig forvaltning av norske havområder.
- 2 mill. kroner skal brukes til arbeidet med nasjonal strategi for et aktivt friluftsliv og videreføring av direktoratets nærmiljøsatsing.
- 1 mill. kroner skal brukes til Kultur- og naturreisen.

1400.62 Den naturlige skolesekken

3 500 000 kroner

- Midlene skal overføres til Naturfagsenteret og gis videre som tilskudd til skoler. Departementet ønsker å se utkast til brev før midlene tildeles Naturfagsenteret.

1400.76 Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak

3 450 0000 kroner

Spesielle budsjettforutsetninger:

- 450 000 kroner er satt av for tilskudd til NIVAs arbeid i European Topic Center for Water i 2013. DN bes i sitt budsjettforslag for 2014 gi en vurdering av om det er behov for at tilskuddet videreføres utover 2013, eventuelt hvor lenge, og om det i så fall bør innlemmes i posten for de nasjonale oppgavene til miljøinstituttene over kap. 1410 post 70.
- 1 mill. kroner er satt for tilskudd til arbeidet mot fremmede arter. Beløpet er iht DN's budsjettforslag for 2013 omdisponert fra kap. 1427 post 21.
- 2 mill. kroner er satt av til støtte til eksterne aktører som utvikler undervisningsopplegg innenfor prosjektet "Den naturlige skolesekken".
- Til orientering er det satt av 1,5 mill. kroner til Vänern-laksen på posten. Direktoratet har opplyst at disse midlene vil benyttes til drift hos fylkesmannen i Hedmark i 2013. Departementet tar derfor sikte på å omdisponere beløpet til en driftspost i forbindelse med RNB 2013. Vi ber direktoratet sende inn forslag til omdisponering av midlene sammen med øvrige innspill til RNB. Vedtak i RNB skjer først i juni, og midlene kan først stilles til rådighet etter dette. Departementet viser for øvrig til at Interreg-prosjektet "Reetablering av Vänernlaksen" som ligger til grunn for de omtalte midlene, utløper i 2013.

4.1.4.2 Følgende beløp stilles til disposisjon under kap. 1410:

1410.21 Miljøovervåking og miljødata

73 869 000 kroner

Spesielle budsjettforutsetninger:

- Tildelingen er økt med 3,2 mill. kroner til styrking av Rovdata.
- 17 mill. kroner skal benyttes til kartlegging og overvåking av naturtyper (terrestrisk og marint), viktige levesteder for truede arter (hotspots) og fremmede arter.

Til orientering er det satt av 16,4 mill. kroner til overvåking i tilknytning til helhetlig vannforvaltning under kap. 1410 post 21. Klima- og forurensningsdirektoratet er tildelt midlene, og skal disponere disse i samråd med Direktoratet for naturforvaltning.

1410.51 Forskningsprogrammer m.m.

2 000 000 kroner

- DN tildeles 2 mill. kroner til styrking av igangværende prosjekt med forskning på rovvilt. Av midlene skal 1,5 mill. kroner brukes til forskning på kongeørnskader og 0,5 mill. kroner til forskning på sør-samisk tamreindrift.

1410.54 Artsprosjektet m.m

30 000 000 kroner

Posten er ny og opprettet for å en mer hensiktsmessig budsjettering av midlene som tidligere lå under kap. 1400 post 21.

Spesielle budsjettforutsetninger:

- Midlene skal disponeres i samråd med Miljøverndepartementet, og i tråd med vedtatt mandat og organisering

4.1.5 Merinntektsfullmakter

DN gis fullmakt til å overskride bevilginger under:	mot tilsvarende merinntekter under:
Kap. 1426 post 01	Kap. 4426 post 01
Kap. 1427 post 21	Kap. 4427 postene 09 og 54

4.2 Delegering av budsjettmessige fullmakter

Direktoratet for naturforvaltning delegeres myndighet til:

1. å benytte unntaksbestemmelsene i bevilgningsreglementet. Dette gjelder:
 - a. å foreta nettobudsjettering ved utskifting av utstyr,
 - b. overskridelse av driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter,
 - c. overskridelse av investeringsbevilgninger mot tilsvarende innsparing under driftsbevilgninger under samme budsjettkapittel,
 - d. overskridelse av driftsbevilgninger til investeringsformål mot tilsvarende innsparing i de tre påfølgende budsjetterminer, og
 - e. inngåelse av leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret.
2. I tillegg til den generelle merinntektsfullmakten i henhold til unntaksbestemmelsene i Bevilgningsreglementet delegeres også etaten myndighet til å overskride bevilgningene under:
 - a. kapittel 1426 post 01 mot tilsvarende merinntekter under kapittel 4426 post 01.
 - b. kapittel 1427 post 21 mot tilsvarende merinntekter under kapittel 4427 postene 09 og 54.

5. STYRINGSKALENDER OG RAPPORTERING

Retningslinjene for rapportering sendes ut som egen sak.

Rapportene skal foreligge minst to uker før etatsstyringsmøtene. Resultatrapportering skal skrives inn med kursiv i tildelingsbrevet. Direktoratet for naturforvaltning skal lage en samlet oppsummering under det enkelte resultat- og virkemiddelområde ved rapportering per 31. august og 31. desember i 2013. Denne oppsummeringen kommer i tillegg til rapportering på hvert enkelt resultatkrav. Det er ikke behov for å rapportere på føringer all den tid det ikke er avvik som departementet bør informeres om. Det rapporteres på nasjonale mål i forbindelse med Prop. 1 S. Status på nasjonale mål skal også rapporteres til miljøstatus.no. Departementet kan, ved behov, også be om rapportering på utvalgte områder omfattet av instruksen.

Frister for rapporteringer i 2013 er:

Avviksrapportering 16. mai 2013

Foreløpig årsrapport 20. september 2013

Endelig årsrapport 4. februar 2014

Vi minner også om at etatene årlig skal rapportere på nærmere spesifiserte data vedrørende personell og utgifter under postene 01 og 21. Frist for denne rapporteringen for 2013 er 1. mars 2013.

6. MØTEPLAN

Møtedato	Møtetype	Punkter til dagsorden	Frist for saker	Merknad
19. – 20. mars	Fylkesmannsmøte			
3.april	Etatslederkonferanse			
10. april	Halvårsmøte MD – DN	Rapportering 2012 Budsjett 2013 Budsjettforslag 2014 Større viktige enkeltsaker Medieplan/-saker	Frist for ovesendelse av endelig årsrapport er 7. februar 2013	
Avtales seinere	Halvårsmøte Miljødirektoratet/MD			
14. oktober	Etatslederkonferanse			
22. – 23. oktober	Fylkesmannsmøte			
26. – 27. november	Fylkesmannsmøte			

7. OVERSIKT OVER ETATENES KOORDINERINGSANSVAR

Vi viser til prosjekt om etatenes koordineringsansvar. Nedenfor følger oversikt over etatenes koordineringsansvar for fellesoppgaver innen miljøforvaltningen i 2013:

Reelle koordineringsoppgaver

Direktoratet for naturforvaltning:

- Rammedirektivet for vann

- Koordinering og styring/instruksjon av fylkesmannen

Tekniske koordineringsoppgaver

Direktoratet for naturforvaltning:

- Sammenstilling av etatenes innspill til Sysselmannen på Svalbard

Riksantikvaren:

- Fotoarkiv

Klima- og forurensningsdirektoratet:

- Miljøovervåking/miljødata/miljørapportering (Miljøovervåking, Standardisering av miljødata, Kvalitetssikring av miljødata, samarbeidsavtale med Statistisk sentralbyrå, samarbeidsavtale med EEA)
- Miljøstatus

Norsk Polarinstitutt:

- Miljøovervåkingen (MOSJ) på Svalbard eller Jan Mayen
- Klima-NorACIA – norsk oppfølging av ACIA

På omgang etter eget initiativ:

- Bilateralt miljøsamarbeid med Russland

For øvrig forutsetter departementet at etatene samarbeider på områder der dette er naturlig og praktisk, selv om ingen av etatene er gitt et koordineringsansvar. Samarbeid om en oppgave innebærer blant annet å drøfte felles problemstillinger, ta initiativ, arrangere møter, sende hverandre innspill, utveksle synspunkter, erfaringer et cetera.